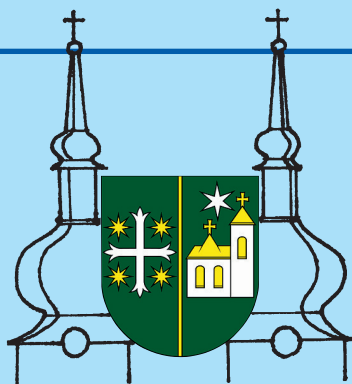

Hlásnik

Spravodaj Mestského úradu Šaštín - Stráže

Ročník XIV.

číslo 1

jún 2013

Fenomén dnešnej doby: „Keď z malých kôpok vyrastajú kopy...“

Vážení spoluobčania,

Žijeme v dobe, kedy sa čoraz väčší dôraz kladie na prostredie, v ktorom žijeme. Jeho neoddeliteľnou súčasťou je aj oblasť odpadového hospodárstva. Na tému odpadov sa už veľa popísalo, veľa povedalo a už konečne aj niečo urobilo. Aj keď stále je to len malá kvapka v mori. Problematiku odpadov v SR rieši Zákon o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť v roku 2002 a ktorý podrobne upravuje ako máme s jednotlivými druhmi odpadov nakladať, triediť ich, minimalizovať, zhodnocovať a eliminovať ich negatívne dôsledky na životné prostredie. V súlade s uvedeným zákonom má mesto vypracované svoje záväzné vnútorné normy, ktorými sú Program odpadového hospodárstva a Všeobecne záväzné zariadenie mesta. V porovnaní s vyspelými krajinami má Slovensko v tomto smere ešte veľa čo doháňať. V čase, keď ešte stále nie je dostatočná opora v legislatíve, výchova a osвета sú takmer „v plienkach“, najdôležitejším faktorom je uvedomenie a zodpovedné konanie obyvateľov. Lebo aj v tomto prípade platí, že všetko je o ľuďoch!

Keby sme dnes chceli porovnať človeka- súčasníka s človekom pred niekoľko desaťročí, dospeli by sme k zaujímavému záveru. Určite by nás ohromilo, aký neporovnateľne veľký objem odpadu dnešný človek produkuje.

Napriek tomu, že súčasná legislatíva vytvorila istý systém, ako s ním nakladať, teda ako ho zbierať, odvážať, likvidovať, najnovšie spaľovať i separovať, recyklovať, dokonca sčasti ho aj spracovávať na nové výrobky, kopiaci sa hromady odpadov sa stávajú čoraz väčším problémom.

Častokrát stačí vyjsť do prírody, neďaleko za dom, na

miesto, kam veľa ľudí nechodí a o krátky čas sa na ňom objaví nenápadná kôпка všeličoho.

O niekoľko dní je z kôpky kopa a problém je na svete.

Takýto špás dnes nie je vôbec lacný. Likvidácia čiernych skládok stojí mesto nemalé finančné prostriedky, ktoré by sa dali využiť efektívnejšie a na financovanie zmysluplnejších potrieb. Veď len v minulom roku sme na odstraňovanie nelegálnych skládok minuli z mestskej kasy vyše 2 000 Eur.

Za likvidáciu komunálneho odpadu sme spoločnosť A.S.A. zaplatili 61 700 Eur, za vytriedený odpad 9 700 Eur a za vývoz objemového odpadu 3 200 Eur.

Určite nie som jediný, ktorý si kladie otázku, čím to je, že v dnešnej vzdelanej a civilizovanej spoločnosti sa stali odpady problémom číslo jedna. Ak mu však nebudeme venovať vážnosť a v jeho riešení nespojíme sily, stane sa neriešiteľným. Postupne sa zahltíme odpadmi, ktoré nás udusia.

Treba si spomenúť na naše múdre staré mamy, ktoré boli veľmi šetrné a riadili sa známym príslovím z Babičky od Boženy Němcovej – „Dobrá gazdina pre pierko aj cez plot skočí“. Dospeli sme do doby, v ktorej platí, že čím je krajina bohatšia, tým viac odpadov produkuje. Veď najlákavejší je tovar zabalený v ligotavom papieri. A nie v jednom, veď dnes sa predáva i obal. Príkladov, ako predchádzať vzniku odpadov je veľa. Určite lepšie a zdravšie je nakupovať do plátennej tašky, pitie vody z vodovodu namiesto minerálok z plastovej fľaše a pod.

Ako sa teda popasovať s nepotrebným haraburdím, neporiadkom, ktoré nás obklopujú, znečisťujú mesto a špatia? Jediné rozumným a zodpovedným prístupom k nemu zo strany každého jedného z nás. To, aké čisté máme mesto, je

(pokračovanie na str. 2)

ZŠ Šaštín - Stráže hostí partnerov z európskych krajín (článok na str. 10).

Súťažiaci z 11. kategórie s primátorom mesta (článok na str. 11).

Fenomén dnešnej doby ...

(dokončenie zo str. 1)

vizitkou nás všetkých, ktorí v ňom žijeme. Netreba len čakať a spoliehať sa, až nám z mestského úradu pošlú „úklidovú čatu“, ktorá nám príde poupratovať pred domom. V dome, kde sú zdravé ruky a zdravý rozum sa predpokladá, že si budú ctiť aspoň morálnu povinnosť občana tohto mesta a podľa zákona o obecnom zriadení si uvedomia základnú povinnosť pomáhať a spolupodieľať sa na tvorbe zdravého životného prostredia. Nestačí starať sa iba o to pekné, čo siaha po bránu nášho domu, ale potrebné je neznečistiť, ale upraviť a zveľadiť aj priestor, ktorý je za bránou. Ak už nemáme pomôcť, tak by sme nemali v žiadnom prípade škodiť. Stačilo by, ak by si každý poupratoval iba pri svojom dome a nakladal s odpadmi tak, ako má. Bol pri tom viac všímvavý voči spoluobčanom - neporiadnikom, vedel ich na nedostatky a ich nezákonné konanie upozorniť. Potom by naše mesto svietilo čistotou. Lebo mestský úrad napriek svojim kompetenciám a právomociam, nedokáže svojho úradníka v jednom čase vyslať na každé miesto.

Som vďačný za pomoc všetkým tým, ktorí mestu pomáhajú ochraňovať našu prírodu. Vážim si ľudí, ktorí nie sú zahľadení iba do seba, ktorí dokážu vnímať problém okolo seba a z vlastnej iniciatívy ho pomáhajú riešiť. Teda nie iba pasívne naň poukazovať a kritizovať ho, ale aktívnym prístupom a vlastným pričinením sa ho pomáhajú odstraňovať. V iných mestách veľa pomáhajú mladí, organizujú si brigády na čistení mesta.

Je dôležité uvedomiť si, že mesto skutočne tvoríme my všetci. Svojím myslením, postojom a konaním dnes ovplyvňujeme kvalitu jeho života. Nezabúdajme a vážme si generácie pred nami, ktoré odvieďli kus poctivej práce a zanechali nám nie málo. Vedzme si to strážiť, ochraňovať a zveľadovať. Je celkom prirodzené dokázať pre svoje mesto aj niečo obetovať, urobiť. Majme na pamäti, že z toho všetkého dobrého, čo urobíme pre druhého, budeme mať osoh aj my. Osobný podiel na ozdravení životného prostredia v nás potom právom umocní pocit spolupatričnosti a hrdosti na mesto, do ktorého všetci patríme. Dajme si spoločný záväzok, že prvú júlovú sobotu venujeme spoločne úprave nášho mesta.

Ing. Radovan Prstek,
primátor mesta

V roku 2013 hospodárime s vyrovnaným rozpočtom

V tomto roku mesto hospodári s vyše 3,4 miliónmi Eur. Vyrovnaný rozpočet, pri ktorom sú výdavky rovnaké ako príjmy, na rok 2013 schválilo mestské zastupiteľstvo v decembri na svojom poslednom minuloročnom zasadnutí. Schválený rozpočet je tak v porovnaní s minuloročným rozpočtom vyšší o 63 888 Eur. Prehľad celkových príjmov a výdavkov rozpočtu mesta na rok 2013:

Bežné príjmy	2 741 046,- eur
Kapitálové príjmy	110 000,- eur
Finančné operácie príjmové	572 984,- eur
Príjmy celkom	3 424 030,- eur

V bežných výdavkoch už tradične najviac peňazí ide na vzdelávanie, spolu vyše 1,2 milióna Eur, na odpadové hospodárstvo a

Bežné výdavky	2 741 046,- eur
Kapitálové výdavky	632 437,- eur
Finančné operácie výdavkové	50 547,- eur
Výdavky celkom	3 424 030,- eur

ochranu ŽP takmer 400 tisíc Eur, na zabezpečenie základných služieb obyvateľov (na úseku ochrany pred požiarmi, kamerový systém, prevencie pred povodňami, verejné osvetlenie, bezpečnosť cestnej dopravy) vyše 154 tisíc Eur.

Z bežných výdavkov sú i v tomto roku, tak aj ako po minulé roky, financované aktivity na podporu športového a kultúrneho využitia obyvateľov mesta. V rozpočte sa nezabudlo ani na oblasť bývania a občiansku vybavenosť mesta, zabezpečovanie základných či sociálnych služieb.

V kapitálových výdavkoch je najviac peňazí určených na oblasť nakladania s odpadovými vodami, spoluúčasť na budovaní splaškovej kanalizácie vo výške vyše 396 tisíc Eur.

Prioritou je dobudovanie kanalizácie a úprava ciest a chodníkov

Prioritou tohto roka je dobudovanie splaškovej kanalizácie. Na jej financovanie pôjdu okrem získaných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ aj ďalšie státisíce Eur z vlastnej kasy.

Mesto má záujem vybudovať kanalizáciu aj tým obyvateľom, ktorí neboli do projektu prác zahrnutí /týka sa to novopostavených RD v nových stavebných obvodoch/.

Súčasťou kanalizačného systému je aj čistiareň odpadových vôd, ktorá bude potrebovať intenzifikáciu a rekonštrukciu.

Vedenie mesta v súčasnosti ukončuje proces verejného obstarávania na dodávateľa tejto stavby.

Po vybudovaní kanalizácie, zostane úlohou mesta popasovať sa so zlým stavom miestnych komunikácií a chodníkov, hlavne tých, ktoré boli uvedenou stavbou dotknuté. Mesto má vo svojej správe komunikácie v celkovej dĺžke cca 25 km.

V najbližšom období bude mestské zastupiteľstvo schvaľovať časový a finančný harmonogram ich rekonštrukcie a opráv, vzhľadom na ich kritický stav.

Zdroj: Mestský úrad Šaštín-Stráže

Bilancujeme

Práce na kanalizácii finišujú

Práce na gravitačnej kanalizácii v m.č. Šaštín boli ku koncu mesiaca apríl 2013 ukončené. V súčasnej dobe Zhotoviteľ za účasti Stavebného dozoru vykonáva skúšky kvality. Jedná sa o tlakové skúšky potrubia, skúšky vodotesnosti kanalizačných šácht a kamerový monitoring potrubia. Na základe výsledkov jednotlivých skúšok SD konštatuje vyso-

(pokračovanie na str. 3)

(dokončenie zo str. 2)

kú odbornú úroveň vykonaných prác s použitím kvalitných materiálov. Celkovo bolo zrealizovaných viac ako 5,2 km gravitačný stôk a cca 350 kanalizačných prípojk. Práce na tlakovej kanalizácii v m.č. Šaštín sú na 85 % hotové. Zhotoviteľ zakopal a technologicky vystrojil 129 domových čerpacích šacht. Ďalej položil 3,2 km tlakového potrubia z celkovej výmery 4,66 km. Práce na gravitačnej kanalizácii v m.č. Stráže sú dočasne pozastavené. Predpokladaný dátum

obnovy prác je koniec mája 2013. Do tejto doby Zhotoviteľ zrealizoval 1,3 km z celkového počtu 1,9 km gravitačných stôk. Ďalej zrealizoval 58 kanalizačných prípojk gravitačnej kanalizácie z celkového počtu 84 ks. Práce na tlakovej kanalizácii v m.č. Stráže sa rozbehli po zimnej prestávke. Ku

koncu apríla bolo položených 3,5 km potrubí tlakovej kanalizácie z celkovej výmery 15,5 km. Zhotoviteľ z celkového počtu 475 domových čerpacích šacht doteraz osadil 239 ks spolu s technologickým vystrojením.

Mesto ako koordinátor projektu priebežne vyzýva majiteľov nehnuteľností, kde bola osadená domová čerpacia šachta s vystrojením, aby si zrealizovali elektrické prepojenie domového rozvádzača so skrinkou ovládania čerpadla. Tento krok je dôležitý z pohľadu vykonania individuálnej skúšky čerpadla stavebným dozorom. Preto prosíme občanov, aby si neodkladne po výzve vybudovali spomínané prepojenie a zabezpečili si revíziu správu.

V priebehu mesiaca máj 2013 začne Zhotoviteľ práce na obnove komunikácií po budovaní kanalizácie. Rozsah opráv komunikácií bude oveľa väčší ako sa pôvodne počítalo, z dôvodu nízkej kvality mestských komunikácií. Všetky výmery, ktoré budú nad rámec výkazu výmer bude musieť financovať mesto z vlastných prostriedkov.

Predpokladaný termín ukončenia projektu je v októbri 2013 s následnou kolaudáciou. V tomto termíne bude prevádzkovateľ kanalizácie vyzývať občanov, aby sa postupne pripájali na kanalizačnú sieť. Pripojenie bude možné až po uzavretí zmluvy o pripojení, resp. zmluvy o výpožičke domovej čerpacej šachty s vystrojením (pri tlakovom odvádzaní splaškových vôd).

Celkový preinvestovaný objem finančných prostriedkov ku koncu apríla je 5,05 milióna Eur bez DPH.

Ing. Miroslav Mravík
stavebno-technický dozor

TJ Spartak Stráže vo vynovených priestoroch

Začiatkom roka 2013 prišlo k zmene vedenia TJ Spartak Stráže a to si zobralo za ambíciu rekonštrukciu celého prízemnia budovy futbalistov.

Rekonštrukcia sa týkala šatní, spísch, WC, spoloč-

skej miestnosti, kuchyne (bufetu). Začalo sa s výmenou kúrenia, predošlé elektrické kúrenie sa nahradilo kúrením krbovou vložkou. Pokračovalo sa vodoinštaláciou, pričom sa vybudovali nové sprchy a sociálne zariadenia. Na rad prišla aj výmena starej elektroinštalácie za novú. Samozrejmosťou investície boli aj nové obklady, dlažby, plastové okná a dvere, ktoré boli zabezpečené mrežami. Do novovybudovanej spoločenskej miestnosti pribudlo vybavenie s novými stolmi a stoličkami. Dlhoročne používanú kuchynskú linku nahradila modernejšia.

Vedenie klubu týmto ďakuje za pomoc a spoluprácu všetkým, ktorí pomohli a pričínili sa o vytvorenie lepších podmienok pre športovú činnosť v našom meste. Poďakovanie patrí predovšetkým vedeniu mesta Šaštín-Stráže, nasledovným firmám: HURBAN TRADE s.r.o., DTC HALLAS, VALA team s.r.o., XELLA Porobetón SK, spol. s r.o., živnostníkom i fyzickým osobám /Cyril Filípek, Radoslav Sloboda, Rudolf Bakan, Adrián Cintula, František Jakubovič, Emil Rehák/.

Vedenie klubu nechce zaspáť na vavrínoch, ale má ďalšie plány do budúcnosti, ktorými sú vybudovanie tréningového ihriska, oploenie celého štadiónu, výmena sedadiel na tribúne, rekonštrukcia fasády a strechy.

Štefan Vala
predseda TJ

Zrekonštruovaný Dom smútku v Šaštíne

Určite neuniklo pozornosti nielen obyvateľom nášho mesta, ale aj tým, ktorí ho navštívili, že v mesiaci apríl sa prevádzkavali rekonštrukčné práce na Dome smútku v Šaštíne.

Mestské zastupiteľstvo vo svojom rozpočte schválilo na rekonštrukčné práce čiastku 15 000 eur.

V rámci stavebných prác sa vykonali nasledovné práce: dodávka a výmena okien a dverí v objekte, vrátane vonkajších a vnútorných parapetov a žalúzií, zateplenie budovy polystyrénom, oprava omietok, oprava schodov, maliarske

práce v interiéru, vystavenie priečky, oprava izolácie plochej strechy, obklad z prírodného kameňa, vybúranie otvoru, klampiarske práce, vodoinštalatérske práce.

Stavebnými úpravami interiéru sa zväčšila plocha obradnej miestnosti, ktorá môže byť odteraz viac využívaná pri posledných rozlúčkach s našimi zosnulými.

Veríme, že zrekonštruovaný dom smútku tak prispeje ku skultúrnemu a vytvoreniu dôstojnejších podmienok pri rozlúčkových obradoch.

Zdroj: Mestský úrad Šaštín-Stráže

Informujeme

Ako sa dotknú nové VZN platné pre rok 2013 občana či podnikateľa v meste?

VZN č. 11/2012 O dani z nehnuteľností

Toto VZN určuje ročnú sadzbu dane z pozemkov a stavieb pre jednotlivé druhy pozemkov a stavieb.

1. Daň z pozemkov

- a) za ornú pôdu, chmeľnice, vinice, ovocné sady, trvalé trávnaté porasty – sadzba 0,35 % - zostáva nezmenená
- b) za záhrady – sadzba 0,35 % - zostáva nezmenená
- c) zastavané plochy a nádvorja, ostatné plochy – sadzba 0,50 % - zostáva nezmenená
- d) za lesné pozemky, rybníky a vodné plochy – sadzba 0,50 % - zostáva nezmenená
- e) za stavebné pozemky – sadzba 0,30 % - sa zvyšuje na 0,35 % za stavebné pozemky v časti Gazárka – sadzba 1,00 %

2. Daň zo stavieb – pri všetkých druhoch stavieb zostáva nezmenená okrem:

- a) stavby na bývanie a drobné stavby – sadzba 0,133 sa zvyšuje na 0,155
- b) priemyselné stavby – sadzba 1,10 eur sa zvyšuje na 1,25 eur

Dokedy a kto podáva daňové priznanie?

Daňové priznanie k dani z nehnuteľností je potrebné podať do 31. januára bežného roku, ale len u toho daňovníka, u ktorého došlo k zmene skutočností už priznaných v daňovom priznaní a u nových daňovníkov, ktorým vznikla daňová povinnosť podľa stavu k 1. januáru zdaňovacieho obdobia. Daň z nehnuteľností sa vyrubuje rozhodnutím.

Fyzická, alebo právnická osoba je v priebehu príslušného zdaňovacieho obdobia povinná oznámiť správcovi dane skutočnosti rozhodujúce pre vznik alebo zánik daňovej povinnosti k dani z nehnuteľností / napr. predaj, kúpa, dražba, vydržanie, zmena klasifikácie, zmena kultúry, stavebné povolenie, kolaudácia a dedičstvo nehnuteľností / a každú zmenu týchto skutočností do 30 dní odo dňa nasledujúceho po dni, keď tieto skutočnosti nastali.

Mesto Šaštín-Stráže, ako správca dane z nehnuteľností ustanovilo, že v roku 2013 sa daň za stavby na bývanie, byty a garáže znižuje o 30 % občanom s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorí sú vlastníkami týchto stavieb a majú v týchto stavbách zaevidovaný i trvalý pobyt. K uplatneniu tejto zľavy treba predložiť vypísanú žiadosť a preukaz občana ZŤP.

Potrebné doklady:

- tlačivá k daňovému priznaniu
- doklad o vlastníctve nehnuteľností: stavieb, bytov a pozemkov / list vlastníctva,
- kúpnopredajná a darovacia zmluva, osvedčenie o dedičstve .../

Splatnosť dane:

- prvá splátka do 30. júna
- druhá splátka do 31. októbra

Spôsob úhrady:

- prevodom na účet správcu dane, ktorým je mesto Šaštín-Stráže v peňažnom ústave VÚB, na č. účtu 828182/0200
- poštovou poukážkou na účet mesta
- do pokladne mesta

VZN č. 12/2012 O miestnej dani za psa

Predmetom dane za psa je pes starší ako 6 mesiacov. Mesto Šaštín-Stráže na základe priznania k dani vyrubí daň rozhodnutím. Daň je splatná do 15 dní odo dňa právoplat-

nosti rozhodnutia alebo v lehote určených splátok uvedených v rozhodnutí.

Sadzby za psa sú nasledovné:

- a) 5 Eur za psa chovaného v rodinnom dome – daň je nezmenená
- b) 7 Eur za psa chovaného vo viacbytovom dome – daň je nezmenená
- c) 10 Eur za psa chovaného v objektoch a na pozemkoch firiem, organizácií – daň je nezmenená

VZN č. 13/2012 O miestnej dani za užívanie verejného priestranstva

Z celého rozsahu osobitne užívaného verejného priestranstva uvádzame iba tie, pri ktorých sa sadzba dane zmenila.

1. Sadzba dane za užívanie verejného priestranstva v meste Šaštín-Stráže:

- a) umiestnenie predajných stolov, stojanov, pultov, prenosných predajných stánkov a príviesného vozíka / 1 ks do šírky 2 m – zvýšená na 3,- eur/deň
- b) umiestnenie osobného vozidla /pri predaji/ - zvýšená na 4,- eur/deň
- c) umiestnenie nákladného vozidla /pri predaji/ - zvýšená na 6,- eur/deň

2. V prípade konania príležitostných trhov sa mení daň pre ambulantný predaj a stanovuje sa u vybranej činnosti nasledovne:

- a) predaj občerstvenia – zvýšená na 5,- eur/m2

3. Trvalé parkovanie vozidiel na vyhradenom mieste na základe povolenia mesta na obmedzenú dobu sa rozširuje spoplatnenie aj na:

- a) vozidlá a príviesy do 3,5 t, karavany – 33,- eur/rok

Daňovník je povinný oznámiť svoj zámer osobitného užívania verejného priestranstva najneskôr v deň vzniku daňovej povinnosti. Mesto Šaštín-Stráže vyrubí daň najskôr v deň vzniku daňovej povinnosti, ktorá je splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia alebo v lehote určených splátok uvedených v rozhodnutí.

VZN č. 14/2012 O miestnej dani za ubytovanie

Daňovníkom je fyzická osoba, ktorá sa v zariadení odplatne ubytuje. Prevádzkovateľ zariadenia uvedenú daň od ubytovanej osoby vyberie, vydá jej doklad o zaplatení. V lehotách určených mestom predloží písomné oznámenie o počte ubytovaných osôb a odvedie vybranú daň na účet mesta.

Sadzba dane za ubytovanie 0,50 ? na osobu a prenocovanie zostáva nezmenená.

VZN č. 15/2012 O nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie ustanovuje pôsobnosť obce, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, zodpovednosť za porušenie povinností pri nakladaní a uvedenými druhmi odpadov.

2. Toto všeobecne záväzné nariadenie sa vzťahuje na nakladanie len s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi. Na nakladanie s ostatnými druhmi odpadov sa vzťahuje ustanovenie zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ostatných právnych predpisov platných v odpadovom hospodárstve.

VZN č. 16/2012 O miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

1. Sadzba poplatku pre fyzické osoby s trvalým alebo prechodným pobytom sa zmenila nasledovne:

- a) fyzické osoby:
 - 0,0411 eur za osobu na kalendárny deň v určenom období, počas ktorých má alebo bude mať v meste trvalý alebo prechodný pobyt (**15 eur/na osobu na kalendárny rok**)

Ako sa dotknú nové VZN platné pre rok 2013 občana či podnikateľa v meste?

(dokončenie zo str. 4)

- 0,0274 eur za osobu na kalendárny deň v určenom období počas ktorých má alebo bude mať v meste trvalý alebo prechodný pobyt a je zdravotne ťažko postihnutý má preukaz ZŤP (10 eur/na osobu na kalendárny rok)
- b/ podnikateľské subjekty, právnické alebo fyzické osoby, podnikateľa, organizácie a ostatné subjekty, u ktorých sa poplatok určuje podľa počtu zamestnancov, alebo požiadali o množstvový zber:
- poplatok je nezmenený.

Poplatok vyrubí správca poplatku jedenkrát ročne rozhodnutím. Poplatníci, fyzické osoby, právnické osoby - podnikatelia, sú povinné uhradiť poplatok mestu poštovou poukážkou, alebo v hotovosti do pokladne mestského úradu alebo bezhotovostným prevodom v termínoch:

- a) jednorázovo do 30. júna, alebo
- b) v dvoch splátkach a to do 30. júna a 31. augusta, alebo
- c) do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ak je toto vystavené po termínoch splatnosti uvedených v písm. a) a b).

Odpustenie a zníženie poplatku:

1. Mesto na základe písomnej žiadosti poplatok odpustí za príslušné obdobie, za ktoré poplatník správcovi preukáže na základe podkladov, že viac ako 90 dní v zdaňovacom období sa nezdržiava alebo nezdržoval na území Mesta Šaštín-Stráže.
2. Dokladom preukazujúcim dôvod odpustenia poplatku sú hodnoverné doklady, z ktorých jednoznačne vyplýva počet dní pobytu poplatníka mimo Mesta Šaštín-Stráže:
 - že sa v určenom období dlhodobo zdržiava alebo zdržiaval v zahraničí /počas celého kalendárneho roka/ a doloží potvrdenie zamestnávateľa, pracovné povolenie, povolenie k pobytu,
 - potvrdenie nápravno-výchovného zariadenia o výkone väzby alebo trestu,
 - potvrdenie zariadenia poskytujúceho služby zdravotnej starostlivosti pobytovou formou,
 - Potvrdenie zariadenia poskytujúceho sociálne služby pobytovou formou
3. Mesto zníži poplatok fyzickým osobám na základe písomnej žiadosti zdravotne ťažko postihnutým, ktorí majú preukaz ZŤP.
4. Ak si v zdaňovacom období poplatník neuplatní nárok na odpustenie poplatku do 31.12. príslušného kalendárneho roka podaním žiadosti a v tejto lehote nepredloží príslušné doklady, nárok na odpustenie poplatku zaniká.

VZN č. 18/2013 o podmienkach predaja a poskytovania služieb na trhoviskách

Toto VZN bližšie špecifikuje stanovené podmienky pri predaji výrobkov a poskytovaní služieb na území mesta Šaštín-Stráže pre predajcov, ktorí sa zaoberajú uvedenou činnosťou.

VZN č. 20 Štatút rekreačnej oblasti Gazárka

Tento Štatút je vypracovaný za účelom postavenia a vymedzenia právomoci jednotlivých subjektov, občanov Mesta Šaštín-Stráže a majiteľov chat v rekreačnej oblasti Gazárka. Úlohou štatútu je, aby Gazárka prostredníctvom jednotlivých článkov štatútu poskytovala všetkým jej návštevníkom príjemný pobyt, ochranu majetku pred poškodzovaním, ochranu prírody a aby nebol narušovaný poriadok, zabezpečovaný kultúrnospoločenský život všetkých návštevníkov a rekreatantov podľa osobitných predpisov a VZN mesta.

Poznámka: úplné znenie VZN nájdete na stránke mesta.
www.mestosastinstraze.sk

O Z N A M

Mesto Šaštín-Stráže oznamuje, že trhovisko je prest'ahované na priestranstvo vedľa Obchodného domu Jednota, na námestí v Šaštíne.

Správu trhoviska podľa § 4 zákona č. 178/1998 Z.z. vykonáva Mesto Šaštín-Stráže.

Zabezpečovanie pohrebných služieb

Úcta k pamiatke zosnulých a spoločenské poslanie pohrebísk ako verejných zdravotno-technických zariadení, určených k pietnemu pochovávaní zosnulých v podmienkach súčasnej legislatívy prikazujú, aby pohrebiská /cintoríny/ boli udržiavané v takom stave, ako to zodpovedá ušľachtilým ľudským vzťahom, ale aj aby sa pri ich prevádzkovaní a používaní dodržiavali zdravotné a iné právne predpisy.

Nakoľko mesto Šaštín-Stráže podľa § 26 uvedeného zákona nespĺňa požiadavku odborne spôsobilej osoby na výkon uvedených služieb, umožnilo, aby si dostupnú kompletnú pohrebnú službu pre svojich zomrelých mohli obyvatelia mesta objednať podľa vlastného rozhodnutia a vybrať si ich poskytovateľa.

V našom meste o poskytovanie pohrebných služieb prejavili záujem títo dvaja poskytovatelia:

- Pohrebné služby – Hrnčiar Ľudovít /Iveta Potočárová/ Komenského 1330, Šaštín-Stráže
Kontakt: 0903 718 613

- Pohrebné služby – Pekar s.r.o. Skalica, prevádzka Šaštín-Stráže
Štúrova 958, Šaštín-Stráže
Kontakt: 0907 186 222

Mesto Šaštín-Stráže naďalej zabezpečuje evidenciu hrobových miest a zostáva príjemcom nájomného za hrobové miesta. Naďalej sa stará o svoj majetok, domy smútku a cintoríny.

Zdroj: Mestský úrad Šaštín-Stráže

Je na strážskom cintoríne miesta dosť?!

Na otázku obyvateľov, či je už nevyhnutný čas na rozšírenie cintorína v Strážach, poskytujeme nasledovné základné informácie:

Celková výmiera cintorína	7 041 m ²
Celkový počet hrobových miest	621
z toho: jedno - hrobov	149
dvoj - hrobov	433
troj - hrobov	31
štvor - hrobov	
Počet platených hrobových miest	517
Počet opustených hrobových miest	104
Počet voľných hrobových miest	44
Priemerný počet pohrebov za rok	18 - 20
Priemerný počet nových hrobov za rok	2 - 3
Prepočítaná kapacita z voľných hrobových miest /44/	14,6 roka
Prepočítaná kap. z disponibilných hrobových miest /44 + 104=148/	49,3 roka
Odpoveď na otázku obyvateľov: Podľa evidencie mesta Šaštín-Stráže je približne ešte 50 rokov priestor na uloženie našich zosnulých.	

Zdroj: Mestský úrad Šaštín-Stráže

Učíme sa odpad separovať

V našom meste je zavedený separovaný zber papiera, skla, plastov a kovov. Na papier, sklo a plasty sú na zberných miestach k dispozícii označené kontajnery. Separovaný zber je zmluvne zabezpečený prostredníctvom firmy VEPOS-Skalica, s.r.o.. Zber kovov na základe súhlasu mesta zabezpečujú zberné suroviny Ivan Černý-ČEMOTO, M. Nešpora 1128, Šaštín-Stráže.

Pre poriadok pripomínáme, čo kam patrí!

PAPIER

Patrí sem: list, obálka, leták, zošit, výkres, noviny, časopis, kniha, katalóg, telefónny zoznam, plagát, lístky, pohľadnica, zakladač, baliaci a krepový papier, papierový obal a vrečko, škatuľka, kartón, lepenka, počítačový papier, atď.

Nepatrí sem: papier potiahnutý fóliou (viacvrstvový obal od džúsu alebo mlieka), použitá papierová vreckovka, servítko a hygienická vložka, znečistený papier (napr. maslom, džemom, atď.), vata, obaly od sladkostí a slaností, faxový papier, voskový papier, celofán, kopírovací papier, alobal, atď.

Takto vytriedený papier vhadzujeme do modrých kontajnerov.

SKLO

Patrí sem: sklenené nevratné fľaše z nápojov, minerálok, jedlých olejov, zaváranín, tabuľové sklo, črepiny so sklenených rozbitých nádob, črepiny z vratných sklenených nádob (všetko bez plastových a kovových uzáverov).

Nepatrí sem: modré sklo, žiarovky, žiarivky, „neónky“, drôtené sklo, plexisklo, autosklo, zrkadlo, keramika, porcelán, teplo-mer, TV obrazovky, viečko od pohára, sklenené črepy, atď.

Takto vytriedené sklo vhadzujeme do zelených kontajnerov.

PLASTY A TETRAPACKY

Patrí sem: fľaštičky od kozmetických a čistiacich prípravkov, fľaše od nealkonápojov, sirupov, rastlinných olejov, rôzne plastové nádobky, obaly z kozmetických produktov, TETRAPACKY: obaly od mlieka, smotany, ovocných štiav a džúsov, vína (nie tégly, ľudovo označované „kelímky“), fólie, hliníkové plechovky (všetko stlačené pre úsporu miesta).

Nepatrí sem: hrubo znečistené plasty (zeminou, farbami, ...), viacvrstvové obaly (napr. od kávy, kakaa, vreckových polievok, pudingov), podlahové krytiny, guma, molitan, atď.

Takto vytriedené plasty vhadzujeme do žltých kontajnerov.

KOVY

Výkup kovového odpadu z domácností od obyvateľov mesta zabezpečujú na vlastné náklady zberné suroviny na vyššie uvedenej adrese.

Kam s ďalším odpadom z domácnosti?

OBJEMNÝ ODPAD

Patrí sem: starý nábytok, dvere, okno, podlahoviny, atď.

Objemný odpad môžu obyvatelia mesta v rámci plánovaných zberných dní (minimálne 2 krát do roka – pri jarnom a jesennom upratovaní) vyložiť na vopred určené miesto do veľkokapacitných kontajnerov, ktoré sú odvázané firmou A.S.A. SLOVENSKO, iným prepravcom, prípadne mestom.

ELEKTROODPAD

Patrí sem: rádia, televízory, práčky, chladničky, mrazničky, počítače, atď.

Elektroodpad je zberaný firmou TOMMŮ – T, s.r.o., Vrchovského 2, 909 01 Skalica, prípadne spoločnosťou VEPOS, s.r.o. Skalica. Zber elektroodpadu sa vykonáva podľa potreby. Vykonáva sa v určené dni, na základe oznámenia vyhláseného miestnym rozhlasom. Obyvatelia majú možnosť v tieto dni vyložiť elektroodpad pred dom a uvede- ná firma vykoná jeho zber.

DROBNÝ STAVEBNÝ ODPAD

Patrí sem: zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc, keramiky, stavebná suť, atď.

Drobný stavebný odpad sa môže ukladať na uzatvorenú skládku odpadov Šaštín-Stráže /Bobogdány/, ktorý je využívaný na stabilizáciu jej telesa v zmysle schválenej projektovej dokumentácie projektu Uzavretie a rekultivácia sklád- ky odpadov. Firma ND-A. Kratochvíl s.r.o., č. 820, 908 79 Borský Svätý Jur, je prepravná spoločnosť, ktorá zabezpečuje služby nákladnej dopravy. Zber sa realizuje pri- stavením veľkokapacitného kontajnera na vopred určené miesto. Okrem toho, mestský úrad v rámci poskytovaných služieb pre obyvateľov mesta, na požiadanie za symbolickú úhradu za prepravu umožňuje pristavenie traktorovej vlečky.

ODDELENE VYTRIEDENÉ ODPADY

Patrí sem: batérie a akumulátory, odpadové motorové oleje, atď.

Zber oddelene vytriedených odpadov z domácností z obsa- hom škodlivín je realizovaný firmou VEPOS-SKALICA s.r.o., ktorá na tento účel vyhradila špeciálny plechový uza- mykateľný kontajner.

BIO ODPAD

Patrí sem: zvyšky ovocia a zeleniny, kvety, tráva, lístie, drobné konáre a orezky stromov a kríkov, piliny a hobliny

Odporúča sa, aby si obyvatelia na svojich záhradkách vytvo- rili malé záhradné kompostoviská, za účelom kompostovania. Pokosenú trávu z verejných priestranstiev uloženú na kôp- kach zberajú zamestnanci technických služieb mesta.

Orezané konáre stromov a kríkov, zviazané do otiepok a vyložené pred dom, dvakrát do roka na základe vyhláse- ných zberných dní zberajú zamestnanci technických služieb mesta.

POUŽITÉ MOBILNÉ TELEFÓNY S PRÍSLUŠENSTVOM

Svoje zberné miesto majú v predajni ORANGE SLOVENSKO, a.s. – na Námestí slobody 644, 908 41 Šaštín-Stráže.

LIEKY PO EXSPIRAČNEJ LEHOTE

Prijímajú všetky lekárne na území Mesta Šaštín-Stráže.

STARÉ VOZIDLÁ

Zberné miesto nájdu obyvatelia na adrese: AUTO-AZ, spol. s r.o., Bratislavská cesta 20, Zohor.

Zdroj: Mestský úrad Šaštín-Stráže

Šaštín-Stráže súčasťou veľtrhu cestovného ruchu ITF SLOVAKIATOUR 2013

Po prvý raz sa v dňoch 24. – 27. 1. 2013 v Bratislave na 19. ročníku medzinárodného veľtrhu cestovného ruchu „ITF SLOVAKIATOUR 2013“ predstavilo i naše mesto. Mesto Šaštín-Stráže bolo v spoločnej expozícii na tomto veľtrhu v rámci stánku Združenia miest a obcí záhorskej oblasti (ZOZO). Na výstavnej ploche 80 m² boli v moderne poňatom výstavnom stánku prezentované najväčšie lákadlá Záhoria, a to pamiatky, vodná turistika a golfové ihriská. Stánok dotvárali veľké fotografie. Záhorie v stánku propagovali všetky subjekty pôsobiace v cestovnom ruchu. Vo štvrtok 24. januára 2013 sa uskutočnilo slávnostné predstavenie nového loga Združenia miest a obcí záhorskej oblasti (ZOZO). Na najdôležitejšom veľtrhu cestovného ruchu na Slovensku a zároveň jednom z najvýznamnejších podujatí v strednej Európe mala najväčší úspech naša kniha o Bazilike s názvom Národná Svätyňa od Mariána Valábka. Záujem však bol aj o informačné materiály o našom meste a o rekreačnom stredisku Gazárka. Stánok Záhoria v prvý deň navštívil aj prezident SR Ivan Gašparovič.

Počas prezentácie pracovníci Turistickej informačnej kancelárie odprezentovali zaujímavosti mesta Šaštín-Stráže a ponúkali pre návštevníkov prospekty o meste. Veríme, že táto prezentácia prispela k zvýšenej propagácii nášho mesta. Návštevníci veľtrhu sa počas 4 dní dozvedeli najdôležitejšie informácie o našom meste a o jeho rekreačnom stredisku Gazárka. Veľtrh v Bratislave patrí medzi najvýznamnejšie veľtrhy cestovného ruchu v Slovenskej republike a preto veríme, že naša účasť podporí rozvoj cestovného ruchu v našom meste.

GAZÁRKA, s.r.o.

Májový dážď by mal prinášať radosť

Slovenský hydrometeorologický ústav vydal 2. 5. 2013 o 23.34 hodine hydrologickú výstrahu 1. stupňa platnú pre celé Slovensko.

V noci zo štvrtka na piatok, t.j. z 2. na 3. mája 2013, asi o 22.30h. sa prehňala nad časťou mesta Stráže búrka s krupobitím, ktorá narobila problémy obyvateľom najmä pri hlavnej križovatke. Škody pomáhali odpratať príslušníci

hasičského zboru. V ranných hodinách, približne o 8.30h. prišlo k ďalšej prietrži mračen, ktorá zasiahla opäť hlavnú križovatku v Strážach. Voda sa valila najmä v smere od Petrovej Vsi. Znečistená kanalizácia na dažďovú vodu popri ceste nestačila vodu odvieť a tá sa vyliala na hlavnú cestu. Zaliata bola celá križovatka, najmä v smere na Kúty a Šaštín. Polícia musela odkloniť dopravu mimo mesta. Blato na hlavnú križovatku priniesla so sebou voda v smere od Petrovej Vsi, z kopca – tzv. Zváčky za strážskym cintorínom. Voda narobila na poliach veľké jamy a výmole, čím narobila škody nielen na miestnej komunikácii, ale aj Poľnohospodárskemu družstvu Smolinské na úrode. Miestny tok –

Zaliata Školská ulica (autor Nitranová)

Kopánka rovnako nestíhala odvádzať nečakaný príval vody. Voda zaliala Záhorácku i Školskú ulicu. Obyvateľov ohrozovala aj voda od poľa, kadiaľ preteká malá Myjava. Tu boli problémom najmä hrádze od premnožených bobrov, pretože koryto vodného toku na viacerých miestach zahatali. Na Záhoráckej ulici boli zaplavené i niektoré pivnice rodinných domov. Následky sa nedali odstrániť v piatok, nakoľko musela klesnúť voda v kanalizácii, aby ňou mohla ďalej odtekať do Kopánky. Sobotňajšie odpratávanie preverilo medzifudské i susedské vzťahy. Mnohí sa tvárili a správali tak, že keď je to na ulici a nie v ich dvore, tak sa ich to netýka a čakali, kedy im to spredu domu odpracujú zamestnanci mestského úradu. O to smutnejšie bolo nedeľňajšie prebudenie obyvateľov Školskej ulice a pohľad na to, čo zase napáchal nočný dážď. Všetko odpratané a do kanálov spláchnuté blato sa vyplavilo a ľudia mohli začať čistiť opäť. Kopánka aj kanály boli znečistené zeminou z poľa a voda neodtekala. Aby sa predišlo ďalším nepríjemným dažďovým závalom, museli byť prijaté mnohé protipovodňové opatrenia. Napr. sa bezodkladne musela prečistiť Kopánka v dĺžke asi 1 km, nakoľko tá je hlavným odvádzacom dažďovej vody v Strážach a bez jej vyčistenia sa problém vyriešiť nedá,

(pokračovanie na str. 8)

Čo o sebe nevieme ...

Veková štruktúra obyvateľov mesta Šaštín-Stráže – stav k 30.4.2013

vek	spolu	ženy	muži	Šaštín	ženy	muži	Stráže	ženy	muži
do 3 rokov	162	75	87	100	45	55	62	30	32
3 roční - 6 roční	157	84	73	98	54	44	59	30	29
3 roční - 18 roční	638	318	320	410	191	219	228	127	101
18 roční - 60 roční	3241	1564	1677	2086	987	1099	1155	577	578
60 roční - 70 roční	537	276	261	363	185	178	174	91	83
71 roční - 80 roční	257	158	99	160	95	65	97	63	34
81 roční - 90 roční	109	67	42	68	42	26	41	25	16
nad 90 rokov	8	7	1	5	4	1	3	3	0
	5109	2549	2560	3290	1603	1687	1819	946	873

Májový dážď by mal prinášať radosť

(dokončenie zo str. 7)

takisto sa prečistili poklopy a šachty na odvod vody pri hlavnej ceste, no a zakúpilo sa aj niekoľko kusov kvalitných čerpadiel, ktoré poslúžia v budúcnosti najviac postihnutým obyvateľom pri záchrane ich zaliateho majetku.

Miestna Kopánka sa vyliala na pole za Školskou ulicou (autor Machová)

Reportáže zo Stráží odvysielala aj TV Markíza v hlavnom večernom spravodajstve. Krátke amatérske videá sú zverejnené aj na YOUTUBE.COM a veľa fotografií sa dá nájsť aj na rôznych internetových stránkach.

Mgr. Ľudka Machová

ŠTARTUJEME LETO V REKREAČNOM STREDISKU GAZÁRKA!

Vážení spoluobčania, v rýchlosti ubiehajúceho času si uvedomujeme, ako nám beží a znova je tu naše očakávané leto. Kolektív rekreačného strediska (ďalej RS) Gazárka sa v letnej turistickej sezóne 2013 zameriaval na široké spektrum marketingových aktivít. Zúčastnili sme sa na veľtrhu cestovného ruchu ITF SLOVAKIATOUR 2013 v Bratislave, ktorý sme vyhodnotili ako veľmi úspešný. Snažili sme sa zviditeľniť naše krásne malebné mesto a RS Gazárka. Veríme, že danou prezentáciou pritiahneme čo najväčší počet turistov. Na reklamnej ploche v Strážach smerom od obce Čáry sme dali umiestniť billboard so záberom na atraktívnu časť RS Gazárka.

Zabezpečili sme poistenie celého RS Gazárka. Spolupracujeme s regionálnymi novinami ako napr. Záhorák, Senicko – Skalicko. Mali sme uverejnený článok v regionálnych novinách „Záhorák“ a v týždenníku pre Záhorie „My“.

Počas tohtoročnej letnej sezóny sa v RS Gazárka uskutočnilo množstvo podujatí. V mesiaci máj sa uskutočnil zraz nadšencov motoriek Honda Africa Twin, v júni sa bude konať 1. zraz vzduchom chladených VW-čiek, Kultúrne slávnosti mikrogriónu Šaštínsko a 13. ročník turnaja v plážovom volejbale.

Pre zabezpečenie chodu Gazárky sme si dali urobiť 3 cenové ponuky na služby čistiarňí. Jedná sa o pranie a expedovanie posteľnej bielizne. Na základe cenových ponúk sme si vybrali pracovňu Borský Mikuláš. Dali sme si vyrobiť nové reklamné predmety ako **gulôčkové perá, magnetky, kľúčičky, klobúky a pohľadnice**. Dané reklamné predmety si môžu zakúpiť návštevníci RS Gazárka, ale aj domáci obyvatelia v TIK alebo na recepcii v chatovej oblasti. Pre miestnych obyvateľov a turistov sme pripravili nový propagačný materiál **mapu Šaštína-Stráží** v 3 jazykových variantoch a **informačný leták o meste** a veríme, že prilákajú a zvýšia

rozvoj cestovného ruchu v našom meste i v rekreačnom stredisku Gazárka.

Pre lepšiu orientáciu návštevníkov nášho mesta ku RS Gazárka sme dali vyrobiť nové orientačné mapy. Umiestnili sme ich na informačné tabule. Jedna sa nachádza na autobusovej zastávke v Šaštíne, druhá na železničnej stanici a tretia sa nachádza na informačnej tabuli pred mestským úradom.

K pozdvihnutiu úrovne RS Gazárka, k pritiahnutiu nových návštevníkov a k zvýšeniu obľúbenosti a kvality sme vykonali tieto práce: zakúpili sme nové PVC, vešiaky, príbory do 6-lôžkových chatiek, zakúpili sme posteľné povlečenia, nože, hrnčeky, odpadkové koše, vankúše, plachty, paplóny. Do každej chatky sme dali nové záclony a závesy a podľa nariadenia ŠOI sme predelili miestnosti drevotrieskovými stenami v 6-lôžkových chatkách so soc. zariadením.

Veríme, že všetko, čo robíme, robíme pre zlepšenie a skvalitnenie služieb v RS Gazárka. Mnohé veci musíme ešte zlepšiť a skvalitniť. Na to všetko je však potrebné veľa času, práce, úsilia, vôle a hlavne finančných zdrojov.

GAZÁRKA, s.r.o.

Príroda nám nie je ľahostajná

Nelegálne skládky odpadov sú dlhodobým problémom asi azda všetkých miest a obcí na Slovensku. Nie je tomu inak ani v našom meste. Veľké hromady ilegálne ukladaných odpadov vznikajú na čoraz častejších miestach. Tieto skládky sú pritom nebezpečné pre životné prostredie najmä tým, že je to ukladaný odpad rôzneho charakteru a pôvodu. Hoci je medzi nami veľa takých ľudí, ktorí svojim ľahostajným a nezodpovedným konaním znečisťujú životné prostredie, nájdeme stále aj takých, ktorým to ľahostajné nie je. Proti takýmto čiernym skládkam sa snaží každoročne bojovať aj Poľovné združenie Šaštín-Stráže v spolupráci s mestom Šaštín-Stráže. Inak tomu nebolo ani 21. apríla tohto roku. Za

necelé dve hodiny naši členovia vyzbierali v okolí mesta dva plné prívesy odpadu z nelegálnych skládok. Odstraňovanie takýchto skládok je pritom značne problematické, pretože environmentálne a právne povedomie niektorých našich občanov je veľmi nízke. Veľmi často sa napríklad stáva, že po zlikvidovaní čiernej skládky občania ukládajú odpad na pôvodné miesto. Neuvedomujú si, že takýmto správaním ničia prírodu seba, ale aj budúcim generáciám.

Veľkým problémom pri odstraňovaní takýchto skládok je aj neochota ľudí poukázať na spoluobčanov, ktorí znečisťujú prostredie mesta a jeho okolia. Určite by tiež naše mesto uvítalo, keby sa do takýchto zberov zapojilo aj viacero organizácií v našom meste, nielen Poľovné združenie Šaštín-Stráže. Veď stále je okolo seba čo zlepšovať a skrášľovať, aby sa nám žilo v našom meste lepšie.

Ing. Oto Kozánek

Radko Prstek na Majstrovstvách Slovenska

Na Okresných majstrovstvách v športovej streľbe zo vzduchových zbraní si družstvo chlapcov i dievčat zo šaštínskej ZŠ vybojovalo postup na Majstrovstvá kraja, ktoré sa konali v Holíči. Družstvo chlapcov v zložení: Radovan Prstek, Adrián Kákoš a Ján Mach vybojovalo bronzové medail-

ly. V kategórii jednotlivcov sa podarilo Radkovi Prstekovi umiestniť na 4. mieste, čím sa nominoval na majstrovstvá Slovenska, ktoré sa konali 5. apríla v Košiciach. So ziskom 286 bodov z možných 300 sa umiestnil na 5. mieste a vystríeľal si tým 1. výkonnostnú triedu.

Viac sa však Radko venuje športovej streľbe z brokových zbraní na asfaltové terče. V marci t. r. si vybojoval v Trnenci nad Váhom 1. miesto v disciplíne parccour sporting v juniorskej kategórii, no veľmi kvalitné výkony podáva aj v mužskej kategórii.

Napriek tomu, že ZŠ v Šaštíne nedisponuje špeciálnou streleckou výbavou (strelecký kabát, nohavice, topánky, okuliare, rukavice či pásky), dosahujú všetci spomínaní strelci vynikajúce výsledky, ktoré sú práve o to cennejšie. Veríme, že všetky naše športové talenty sa aj naďalej budú rozvíjať, aby úspešne reprezentovali naše mesto.

Mgr. Ľudka Machová

Veľká noc medzi obyvateľmi ZPS Šaštín-Stráže

Už po 5. krát si deti zo Špeciálnej ZŠ v Šaštíne-Strážach prišli vyrobiť netradičné kraslice medzi seniorov do miestneho Zariadenia pre seniorov. Počas roka ich navštívia niekoľkokrát s kultúrnym programom a akordeónom, no stalo sa tradíciou, že každoročne v predveľkonočný čas prinesú medzi starkých nejakú

Žiaci ŠZŠ medzi seniormi

zaujímavú prácu. Tety kuchárky v zariadení pripravujú množstvo výfukov z vajčiek, pani učiteľky popremýšľajú a pripravujú jednoduchý výrobok, ktorý si potom spoločne vyrobia. Nesmie to byť nič zložité, aby to zvládli jednak detské prstíky, ale aj unavené a zrobené ruky starkých. Tento rok si spoločne vyrábali ušatých a vysmiatek zajačikov. Boli spostením veľkonočnej výzdoby a malým potešením pre všetkých, ktorí v tomto zariadení prežili veľkonočné sviatky.

Mgr. Ľudka Machová
učiteľka ŠZŠ v Šaštíne-Strážach

Umelecké úspechy žiakov ZŠ v Šaštíne-Strážach

Každoročne zapájame naše talentované deti do množstva výtvarných a umeleckých súťaží.

Žiačka Patrícia Hricová vybojovala 3. miesto v celoslovenskom kole súťaže Dekoratívny predmet – spomedzi 15 diel v kategórii hotový výrobok a vyše stovky porotou vybraných umeleckých prác.

Reprezentuje nielen našu základnú školu, ale aj naše mesto. V súťaži Európa v škole podporovanej Ministerstvom školstva SR dosiahli žiaci našej základnej školy vynikajúce výsledky:

V kategórii "Umelecké práce" sa v III. kategórii umiestnila na 1. mieste - Alžbeta Reháková, 8. B.

V kategórii "Písomné práce" sa v II. kategórii umiestnili na 1. mieste - Dominik Gašparík, 6. C aj Simona Hinková, 6. A.

V kategórii "Písomné práce" sa v III. kategórii umiestnila na 1. mieste - Karin Okasová, 7. B. Do celoslovenského kola postupujú všetky písomné práce.

V kategórii "Multimediálne práce" v I. kategórii najlepšie zabodovala Radoslava Juračková, 4. B.

V kategórii "Multimediálne práce" sa v II. kategórii umiestnil na 1. mieste - Dominik Gašparík, 6. C; v III. kategórii sa najlepšie umiestnil Adam Hraboš, 7. C. Práce postupujú do celoslovenského kola.

Ďalej sa žiaci našej školy zapojili do súťaže "Dom mojich snov". Výsledky:

v 1. kategórii: 1. miesto - Simona Nováková;
v 2. kategórii sa najlepšie umiestnil Andrej Velický,
v 3. kategórii: 1. miesto - Sára Beckerová a Dominik Buránsky.

Žiakov na súťaži pripravovala p. uč. Mgr. Fasurová a Mgr. Blažeková, PhDr. PaedDr. P. Mráz, PhD, Mgr. A. Hraboš a PaedDr. E. Gašparíková.

Všetky úspechy nielen z tohto roku si môžete pozrieť na stránke školy zssastin.edu.sk

PaedDr. Emília Gašparíková

ZŠ Šaštín-Stráže hostí partnerov z európskych krajín

Základná škola Šaštín-Stráže, zapojená od roku 2012 do projektu Comenius s názvom Odhaľme tajomstvá európskych záhrad, privíta v termíne 3. – 7. júna 2013 štyridsať zástupcov z Poľska, Lotyšska, Španielska, Nemecka, Anglicka, Walesu, Talianska, Turecka, Maďarska a Francúzska.

Nesporne obohacujúcim výstupom tohto projektu bude otvorenie tzv. Comenius Garden, záhrady situovanej do areálu základnej školy. S presvedčením, že prítomnosť pedagógov a žiakov z rôznych častí Európy zviditeľní naše mesto aj v cezhraničnom kontexte, ich privíta aj primátor mesta Šaštín-Stráže Ing. Radovan Prstek. Pod jeho záštitou navštívia naši hostia rekreačné stredisko Gazárka, Baziliku Sedembolestnej Panny Márie, Gymnázium Jána Bosca, Špeciálnu základnú školu Šaštín-Stráže, zúčastnia sa viacerých oddychových aktivít, budú pozvaní do reprezentačných priestorov Mestského úradu.

Ing. Ľubomír Galuš, riaditeľ ZŠ, následne predstaví našim európskym priateľom ním vedenú školu ako dynamicky sa rozvíjajúcu výchovno-vzdelávaciu inštitúciu, ktorej cieľom je posilňovanie cezhraničnej spolupráce. Mgr. Božena Balgová, koordinátorka projektu Comenius, sa spolu s koordinátormi z partnerských krajín zúčastní na pracovnom stretnutí, ktorého zámerom bude detailná analýza postupu doterajších prác, vytýčenie nových úloh, daných rámcovým cieľom projektu – odhaliť regionálne špecifiká európskych záhrad. Žiaci z jednotlivých krajín Európy sa ubytujú v partnerských rodinách žiakov ZŠ, zahraniční pedagógovia navštívia vyučovacie hodiny, prediskutujú s našimi učiteľmi aktuálne vyučovacie metódy a postupy.

Keďže komunikačným jazykom projektu Comenius je angličtina, budú mať žiaci jedinečnú možnosť rozvíjať svoje jazykové zručnosti. Prirodzene, nielen prácou bude vyplnený čas, ktorý u nás strávia naši hostia. Okrem Šaštína-Stráže to bude najmä mesto Skalica, ktoré ich privíta svojou históriou, architektúrou a gastronómiou.

Zástupcovia európskych krajín neobídu ani Bratislavu. Prezrú si Botanickú záhradu Univerzity Komenského, navštívia Dóm sv. Martina, vystúpia na Bratislavský hrad, prejdú sa centrom mesta. Dúfame, že návšteva učiteľov a žiakov z Poľska, Lotyšska, Španielska, Nemecka, Anglicka, Walesu, Talianska, Turecka, Maďarska a Francúzska obojstranne naplní naše očakávania.

PaedDr. et PhDr. Peter Mráz, PhD.

Čo sa urobilo na ZŠ

- budova dielni** – bola nanesená nová stierka vonkajších stien a tiež nový fasádny náter
- budova jedálne** – bola nanesená nová stierka vonkajších stien a tiež nový fasádny náter
 - boli oplechované parapety, očistené a natreté žltaby
- areál školy** – bola uložená nová dlažba pred budovou ZŠ, pred pamätníkom a pred telocvičňou ZŠ
 - vytvorili sme nové parkovisko s dlažbou pred budovou ZŠ
 - bolo opravené oplotenie pred budovou ZŠ
 - zhotovili sme nové oplotenie medzi telocvičňou a jedálňou ZŠ
 - zabudovali sme nové dvere a zateplili s novou omietkou prechodovú časť budovy do jedálne

- budova ZŠ** – zakúpili a inštalovali sme 4ks dataprojektorov do tried I. a II. stupňa
 - zakúpili a uchytili sme nové nástenky v priestoroch ZŠ
 - vymaľovali sme všetky triedy I. a II. stupňa
 - opravili a vymaľovali sme sokle na chodbách ZŠ

- telocvičňa** – zateplili sme časť telocvične

- jedáleň** – vymaľovali sme priestory jedálne
 - namontovali sme nové stravné okná v ŠJ
 - zakúpili sme príslušenstvo do ŠJ

- ŠKD** – v časti ŠKD sme zateplili a znížili strop a vymaľovali priestory

- v priestoroch šatní pred telocvičňou – vymaľovali sme priestory, inštalovali nové radiátory
- kabinet TV – vymenili sme umývadlo a vodovodnú batériu

Ing. Ľubomír Galuš
riaditeľ školy

Ako sme si pripomenuli Deň Zeme so žiakmi prvého stupňa našej školy

Každý človek má vo svojom živote dve matky. Jednou je tá, ktorá sa o nás stará, vychováva nás, drží nás za ruku, keď robíme prvé krôčky... Druhou a nemenej dôležitou matkou v ľudskom živote je naša Zem. Je nádherná, veľmi dôležitá. A aj napriek tomu sa k nej ako k matke človek nespráva. Veľakrát ju svojou bezohľadnosťou ničí. Ničí nádhernú vytvorenú okolo seba a tak potrebnú pre svoj život.

Je dôležité, aby si deti už v mladšom školskom veku uvedomili, aké potrebné je Zem si chrániť, neznečisťovať prírodu okolo seba.

Preto si na našej škole každý rok 24. apríla pripomíname Deň Zeme. Nie inak to bolo aj v tomto školskom roku. Žiaci prvého stupňa základnej školy sa spolu s triednymi učiteľkami vybrali do rekreačnej oblasti Gazárka. V spolupráci s mestským úradom a rekreačným strediskom Gazárka, vyzbierali smeti a odpadky, ktoré tu zanechali bezohľadní návštevníci tejto krásnej lokality, najmä v okolí jazier číslo 1 a 5. Tiež nenechali nepovšimnutý umelý potok, ktorý sa vlieva do jazera číslo 1.

Veríme, že naši malí obyvatelia mesta Šaštín-Stráže budú vzorom pre ostatných veľkých obyvateľov mesta i turistov, ktorí do rekreačnej oblasti zavítajú. Dúfame, že tých, ktorým bude na kráse a čistote našej šaštínskej prírody záležať, bude stále viac a viac...

Mgr. Iveta Ryčovská

Beťárikov sláviček

21. marca 2013 pripravili CVČ Beťárik a ZUŠ v Šaštíne-Strážach prvý ročník súťaže v speve ľudových piesní **Beťárikov sláviček**. Súťaž sa konala v koncertnej sále ZUŠ a prihlásilo sa do nej 17 detí, ktoré súťažili v 3 kategóriách. Boli to žiaci 3 ZŠ (Borský Svätý Jur, Šaštín-Stráže, Štefanov), 2 špeciálnych ZŠ (Gbely a Šaštín-Stráže) a deti z domáceho CVČ. Členmi poroty boli pani Betka Melišová, dlhoročná speváčka našej úspešnej Borinky, učiteľka ZUŠ pani Laura Tománková a riaditeľka ZUŠ pani Alena Kubová. Hlavným sponzorom celej súťaže bol pán Rastislav Juračka, ktorý venoval mikrofóny pre víťazov všetkých troch kategórií. S odmenami pomohla aj pani Slováková z firmy NOVAPAP a firma PCP elektro. Pani Macháčková, firma Hurban Trade a pani Janka Hurbanová sa postarali o občerstvenie pre deti i ostatných prítomných, za čo všetkým spomínaným srdečne ďakujeme. Prestávky vyplnili spevom deti zo Špeciálnej ZŠ v Šaštíne-Strážach, ktoré zaspievali niekoľko ľudových a rómskych piesní.

Vítazi z nášho mesta

zľava: Mirko Daniel, Karin Kučerová, Monika Iršová

Prvé miesta obsadili deti zo Štefanova a Borského Svätého Jura. Z domácich žiakov sa najlepšie darilo Mirkovi Danielovi zo SZŠ (II. kategória a 2. miesto) za čardáš Ked sem išeu kolem pánskej záhrady. Získali sme však aj dve tretie miesta. V II. kategórii to bola Karin Kučerová zo ZŠ za pieseň Mala som ja rukávce a v III. kategórii najmladších detí Monika Iršová, ktorá zastupovala CVČ, za pieseň Šak mi moja mamka povidala. Všetkým deťom srdečne blahželáme. Sme radi, že majú vzťah k ľudovej hudbe a spievajú ľudové piesne čím uchovávajú ich krásu pre nasledujúce generácie.

Kolektív CVČ Beťárik a ZUŠ v Šaštíne-Strážach

V školskom roku 2013/14 otvára CVČ Beťárik nasledovné krúžky a kurzy pre deti, mládež i dospelých:

Anglický jazyk pre deti MŠ
Anglický jazyk pre nadané deti z I. stupňa
Mažoretky pre dievčatá
Tanečná prípravka pre dievčatá i chlapcov
Roztľieskavačky pre staršie dievčatá
Počítačový krúžok pre mladšie i staršie deti
Joga pre dospelých i deti
Športový krúžok
Netradičné športy pre chlapcov
Aerobic pre dievčatá

Spevácky krúžok
Tvorivé dielníčky – rôzne nové techniky s prírodnými materiálmi
Rybársky krúžok pre chlapcov i dievčatá, pre začiatočníkov i pokročilých
Šperkársky krúžok pre dievčatá
V priebehu roka sa uskutočnia krátkodobé kurzy podľa záujmu:
Quilling – výroba doplnkov z papierových ruličiek
Pletenie z papiera, priestorové skladačky
Dekupáže – servítková technika
Maľovanie na sklo a mnohé iné.

Krúžky začnú pracovať od októbra 2013. V priebehu septembra si treba v CVČ zobrať prihlášku, vyplniť a odovzdať spolu s poplatkom príslušnej pracovníčke CVČ.

Kurzy budeme propagovať prostredníctvom našej WEB stránky: www.cvcbetarik.estranky.sk, prostredníctvom plagátov vo vývesnej skrinke pred Mestským úradom alebo na nástenke v ZŠ a prostredníctvom oznamov v mestskom rozhlase.

Tešíme sa na všetkých, ktorí majú záujem a chuť naučiť sa niečo nové, zmysluplne tráviť svoj voľný čas a nájsť kopu kamarátov. CVČ Beťárik je tu pre vás.

Anna Palkovičová
riaditeľka CVČ

CVČ Beťárik Šaštín-Stráže

CVČ už po 16. krát organizuje počas letných prázdnin letný tábor nazvaný „PRÁZDNINY S BETÁRIKOM“. Je určený pre deti od 6 do 15 rokov.

Uskutoční sa v termíne 6.7.2013 – 12.7.2013 v Skalických horách. Ubytovanie je v pevnej budove na chate AMOR v 2, 3 a 4 posteľových izbách.

Cena za 7 dňový pobyt je 135,-eur. V cene je zahrnuté: ubytovanie, strava 6 x denne, vstupenky do múzea a na plaváreň, cestovné do Skalice, pitný režim, odmeny a poistenie detí.

Program bude zameraný na oddych detí a regeneráciu síl, návštevy kúpaliska, návšteva pamätihodností okresného mesta Skalice, hry a súťaže, turistika a športovanie. Doprava detí do tábora je individuálna, rodičia si dieťa privezú i odvezú po skončení tábora. Prihlášky je potrebné odovzdať najneskôr do 15. 6. 2013 v CVČ. Keďže kapacita zariadenia je obmedzená, do tábora budú prijaté deti, ktoré uhradia poplatok spolu s odovzdaním prihlášky. Upozorňujeme rodičov, aby nečakali na poslednú chvíľu.

Pomôžeme vám pripraviť pekný prázdninový týždeň pre Vaše dieťa.

pedagogickí zamestnanci CVČ Beťárik

Letný prímestský tábor

Centrum voľného času Beťárik už tradične organizuje prímestský tábor počas letných prázdnin. Tento tábor je určený najmä pre deti I. stupňa ZŠ. V priestoroch CVČ, ale i vo voľnej prírode deti dostanú príležitosť zmysluplne tráviť svoj voľný čas a zároveň tak odbremeniť svojich rodičov, resp. starých rodičov. Termíny sú dva, a to:

15.7.2013 – 19.7.2013 od 8.00 hod. - 16.00 hod.

22.7.2013 – 26.7.2013 od 8.00 hod. - 16.00 hod.

Zabezpečená bude strava (teplý obed v reštaurácii), pravidelný prísun tekutín, odmeny za súťaže a v strede prázdninového týždňa sa uskutoční výlet na plaváreň v Senici. O deti sa postarajú kvalifikované vychovávateľky.

V prípade vášho záujmu žiadajte informácie na tel.č. 034/6592871 alebo osobne v CVČ na Hviezdoslavovej ulici.

pedagogickí zamestnanci CVČ Beťárik

MAREC - Mesiac knihy

Stalo sa už tradíciou, že v našom meste si deti pripomínajú v mesiaci marec význam a dôležitosť kníh v živote človeka. Z toho dôvodu i v tomto roku pri príležitosti Mesiaca kníh zorganizovala Mestská knižnica spoločne s Centrom voľného času Beťárik pre všetky deti I. stupňa nášho mesta výstavku detských kníh s dôrazom na knižné novinky. Knižné novinky deťom svojim výkladom a ukážkou ilustrácií predstavila p. Janka Labašová, vedúca MK. Výstavka bola nainštalovaná v spoločenskej miestnosti CVC a navštívili ju všetky deti I. stupňa ZŠ zo Šaštína, Straží i zo Smolinského.

Zahĺbení do sveta rozprávok

V rámci Medzinárodného dňa detskej knihy / 2. apríl / si výstavku pozreli zase deti oboch materských škôl nášho mesta. Súčasťou tohto podujatia bolo i množstvo pútavých aktivít. Deti si vypočuli „pokazenú“ rozprávku, v ktorej opravovali nesprávne údaje, tvorivo zasahovali do čítania rozprávkových príbehov, hádali hádanky a staršie deti mali možnosť zahrať sa na malých hercov.

Svojím správaním, prístupom i vedomosťami deti dokázali, že majú pekný vzťah ku knihe, že s knihou rady trávajú svoj voľný čas a že čítanie bude i v budúcnosti neoddeliteľnou súčasťou ich života.

Iveta Szőkeová
CVC Šaštín–Stražé

90. výročie hasičských jednôt

Krajský výbor dobrovoľnej požiarnej ochrany v Trnave zorganizoval pri príležitosti 90. výročia založenia okresných hasičských jednôt v okresoch Trnavského kraja 1. púť hasičov. Miestom konania celej akcie sa stala Bazilika Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne. Táto slávnosť bola venovaná spomienke na zakladateľov hasičstva, medzi ktorých patrí aj domáci rodák pán Jozef Karas. Stretnutie hasičov v pokojnom duchu sa začalo 11. mája 2013 na námestí v Šaštíne–Stražach. Okolo 13. hodiny sa tu začali schádzať príslušníci hasičských zborov z celého kraja, ale aj z Moravy a Rakúska a vytvorili vyše sto metrov dlhý sprievod, ktorý zakončovali služobné vozidlá používané pri zásahoch. Cestou do Baziliky ich sprevádzala hudobná skupina Popuďané. Sprievod bol ukážkou krásnych slávnostných uniforiem hasičov, ale napr. aj krojov obyvateľov z Radošoviec.

V Bazilike bola za všetkých prítomných odslúžená slávnostná svätá omša, ktorú celebroval kňaz a poručík v jednej osobe Ľuboslav Farkaš. Do tímu hasičov a záchranárov patria aj kňazi. Na Slovensku je duchovná služba v hasičskom a záchrannom zbore zriadená od roku 2009. Ide o špecifickú formu starostlivosti príslušníkov a zamestnancov hasičského

a záchranného zboru. Podľa slov poručíka Farkaša je cieľom pomáhať spomínaným v hľadaní cesty k Bohu i ľuďom navzájom. Kňaz – poručík Ľuboslav Farkaš je pridelený pre Bratislavský, Nitriansky a náš Trnavský kraj. Vo svojej homílii vyzdvihol zásluhy a ťažkú prácu hasičských záchranárov, nezabudol ich povzbudiť v tejto neľahkej dobe, keď málo myslíme jeden na druhého, ale pripomenul aj príbeh sv. Floriána, patróna hasičov. V duchu hasičov boli pripravené aj obetné dary, ktoré so sebou priniesli účastníci púte z celého kraja. Kňaz požehnal zástavy prítomných hasičských zborov, ktoré lemovali celý priestor okolo hlavného oltára. Na záver omše predniesla ďakovnú reč za všetkých prítomných predsedníčka Krajského výboru Dobrovoľnej požiarnej ochrany Trnava a predsedníčka Okresného výboru DPO v Senici pani Marta Hurbanisová spolu s Michalom Lukáčom, predsedom OV DPO v Skalici.

Po ukončení slávnostnej svätej omše nasledovalo krátke stretnutie pre Baziliku, príhovor kňaza a poručíka Farkaša a niektorých predstaviteľov dobrovoľného hasičského zboru. Pani predsedníčka Hurbanisová sa vo svojom príhovore zmienila o. i. aj o osobnosti pána Jozefa Karasa, miestneho rodáka, ktorý stál pri zrode hasičského zboru nielen v meste Šaštín–Stražé, ale aj v celom okolí - v Trnavskom kraji, ale aj v okolí Myjavy a Brezovej pod Bradlom. Poďakovanie sa dostalo aj pani dirigentke Mgr. Molekovej a členom Chrámového speváckeho zboru pri Bazilike, ktorý sprevádzali celú omšu svojim spevom. Zvlášť veľké poďakovanie im patrí za hymnu hasičov, ktorá odznela po dlhých rokoch a potešila nielen všetkých pamätníkov. Prítomným sa prihovoril aj primátor mesta Šaštín–Stražé Ing. Radovan Prstek. Na záver boa požehnaná hasičská technika i služobné autá.

Po tejto slávnosti sa nezabudlo ani na pamiatku pána Jozefa Karasa a funkcionári DHZ sa prišli na cintorín v časti mesta Šaštín pokloniť jeho pamiatke. Tu sa ujali slova aj jeho synovia a krátko na neho zaspomínali. Pán František Karas nezabudol poďakovať všetkým organizátorom za túto krásnu akciu venovanú aj pamiatke jeho zosnulého otca. Naposledy si pamätá takýto sprievod hasičov práve z pohrebu tragicky zosnulého, len 52-ročného otca, v roku 1945. O pánovi Jozefovi Karasovi si mohli skalní čitatelia Hlásnika prečítať v čísle 2 z roku 2003. K tomu článku sa nasledujúcim číslom opäť vrátíme a budeme sa venovať pamiatke pána Karasa.

Na záver treba povedať veľké ďakujem pani Marte Hurbanisovej, predsedníčke DPO Trnavského kraja, ktorá sa najviac pričínila o zrod tejto krásnej akcie a taktiež všetkým, ktorí s jej priebehom akoukoľvek formou pomáhali. Púť hasičov je krásnou prezentáciou nielen celého okolia ale aj nášho mesta.

Mgr. Ľudka Machová

Stretnutie skôr narodených

Máj je vraj najkrajší mesiac v roku, tvrdia rôzne médiá. To, že sa stal najkrajším takmer 60-tim bývalým zamestnancom podniku LESY SR, š.p., Odštepny závod Šaštín je

(pokračovanie na str. 13)

(dokončenie zo str. 12)

takmer isté. Stalo sa to vďaka terajšiemu riaditeľovi LESY SR, š.p., Odštepného závodu Šaštín Ing. Radomírovi Nečasovi, ktorý ani chvíľu nezaváhal, keď sme prišli za ním s prosbou o zorganizovanie stretnutia bývalých zamestnancov. Stretli sa známe tváre obohatené vráskami a šedinami, ale šťastní v tom, že si mohli zaspomínať na svoje spoločné chvíle strávené ako zamestnanci Odštepného závodu Šaštín. Rozhovory, spomienky, smiech, slzy a piesne v sprievode harmoniky – tak nám rýchlo uplynul čas nášho stretnutia.

„Vďaka, vďaka za všetko,“ znelo z úst pri lúčení. Dúfame, že sa znovu stretneme na budúci rok!

Už teraz sa tešíme!

Vďační dôchodcovia Odštepného závodu Šaštín.

Mária Vizváryová

Don Bosco v národnej Svätyni

Baziliku Sedembolestnej Panny Márie zaplnili 27. apríla 2013 veriaci zo širokého okolia. Dôvodom bola mimoriadna udalosť nielen pre mesto Šaštín-Stráže. Relikvie zakladateľa saleziánov don Bosca putujú pri príležitosti príprav osláv 200. výročia jeho narodenia po saleziánskych strediskách na celom Slovensku. Stalo sa tak po štyroch rokoch putovania relikvií po Južnej, Strednej a Severnej Amerike, Afrike, Ázii a viacerých krajinách Európy. Práve do Šaštína prišli v roku 1924 prví saleziáni.

Don Bosco v našej Bazilike

Po 10. hodine sa začalo pred bazilikou schádzať množstvo veriacich, aby o 10.30 potleskom privítali na tento účel upravenú dodávku, ktorá voziť relikvie po celom svete. Socha don Bosca v horizontálnej polohe je kópiou sochy vystavenej v Bazilike Panny Márie Pomocnice kresťanov v Turíne. Katolícka cirkev nazýva relikviami telesné pozostatky svätých po ich smrti. V prípade sv. Jána Bosca ide o jeho pravú ruku, starostlivo vloženú do špeciálnej truhlice. Na svätej omši celebravanej don Markom Michalenkom predniesol zaujímavú homíliu provinciál saleziánov don Karol Maník. Taktiež si počas omše prítomní saleziáni obnovili svoje rehoľné sľuby. Relikvie don Bosca zostali v Bazilike až do nedeľného rána, kedy sa s nimi veriaci rozlúčili, aby mohli putovať ďalej do Bratislavy.

Oslavy sprevádzal pripravený bohatý program. Napríklad aj Púť ministrantov, pretože don Bosco je otec a učiteľ mládeže. Stovky veriacich sa prišli pokloniť pamiatke tohto mimoriadneho kňaza, ktorý bol v roku 1934 vyhlásený za svätého.

Mgr. Ľudka Machová

Národná Svätynia - reprezentačná publikácia

Tesne pred Vianocami vydal náš farský úrad reprezentačnú publikáciu Národná Svätynia Šaštín-Stráže pri príležitosti 250. výročia posviacky Baziliky Sedembolestnej Panny Márie. Jej autorom je ThLic don Marián Valábek SDB, vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r.o. Bratislava v roku 2012 v spolupráci so Saleziánmi don Bosca.

V prvej polovici 18. storočia postavili v obci Šaštín veľkolepý chrám a Kláštor paulínov, v roku 1762 ho posvätili a na hlavnom oltári umiestnili sochu Sedembolestnej Panny Márie. V čase II. Vatikánskeho koncilu za pontifikátu pápeža Pavla VI. v roku 1964 sa z chrámu stala Bazilika minor a napriek nepriaznivej politickej situácii neprestala byť útočiskom pre pútnikov. Publikácia predstavuje túto Baziliku ako najvýznamnejšie pútnické miesto na Slovensku, kde sa každoročne stretávajú tisíce veriacich, ale aj ako historický, umelecký a architektonický skvost. Nádherný interier aj monumentálny exteriér rozprávajú svoju, v tomto roku už 250-ročnú históriu nielen pútnikom, ale aj záujemcom o dejiny a umenie.

Táto publikácia má 120 strán v pevnej väzbe s prebalom a rozmerom: 235x280 mm. Možno si ju kúpiť v sakristii Baziliky. Neobanujete dať za ňu 20 eur, lebo jej hodnota tomu nasvedčuje a je vždy vhodným darčekom pre vašich príbuzných a nemala by chýbať v každej našej domácnosti.

Jozef Fríbort

Vzácné jubileá v saleziánskej komunite

8. február 2013 bol radostným dňom správcu našej farnosti don Jozefa Pöstenyiho SDB, lebo mu Dobrotivý Boh doprial sláviť ďakovnú svätú omšu za dožitých 60 rokov požehnaného života.

I my, jeho farníci, sme boli pri tom a zo srdca mu zblahoželali do ďalších kňazských rokov veľa Božích milostí, zdravia, optimizmu, trpezlivosti s nami pri našom zdokonaľovaní sa vo viere, plnosť darov Ducha Svätého a mocnú a stálu ochranu Panny Márie Sedembolestnej, pri nohách ktorej nám oduševnene vysluhuje sviatosť a žehná nás.

Aj týmto prejavom mu chceme poďakovať za jeho úsilie o naše posväcovanie, keď nás nabáda vo svojich homíliách k hlbokému prežívaniu našej viery a k tomu, aby sme svoje skúsenosti s Bohom odovzdávali ďalej vo svojich rodinách a spoločenstvách. Nech jeho zanietenie pre božie veci sprevádza ho ďalším životom.

Ďalší oslávenec saleziánskej komunity v našej farnosti don Chosé-Jozef Hrdý oslávil 10. apríla 2013 v dobrom zdraví a jemu typickým radostným optimizmom 90 požehnaných rokov života, bohatého na skúsenosti jeho misionárskej kňazskej služby v Južnej Amerike – v Chile.

Už v predvečer tohto sviatku mu šaštínsko-strážski farníci srdečne zblahoželali a popriali mu do ďalších rokov veľa, veľa radosti a optimizmu. Vo svojej pastoračnej úlohe sa venoval mladšej generácii, privádzal ju k Pánu Bohu. Mladým kresťanom v zahraničí i na rodnom Slovensku ohlasuje Radostné posolstvo o Ježišovi Kristovi.

Dakujeme mu za jeho vládne slová, ktorými sa prihovára

(pokračovanie na str. 14)

Vzácné jubileá v saleziánskej komunite

(dokončenie zo str. 13)

všetkým mladým i starším, ktorí ho s láskou prijímajú. Nech mu Panna Mária a jeho verný patrón sv. Jozef vyprosia do ďalších rokov veľa radosti a spokojnosti z vykonanej práce a ochranu, aby plný sviežosti ešte napomáhal pri pastorácii.

To zo srdca prajeme obidvom j u b i l a n t o m.

Marta Tumová

Nový Klub dôchodcov

Vďaka pánovi primátorovi nášho mesta Šaštíne-Stráže Ing. Radovanovi Prstekovi bol dňa 29. apríla 2013 otvorený nový Klub dôchodcov v Bazilikone na námestí v Šaštíne-Strážach. Práve on za zvuku harmoniky prestrihol červenú pásku a dôchodcov bol plný klub. Radosť bola veľká. Veď v takomto krásnom novom prostredí sme klub ešte nemali. Po úvodnom slove pána primátora za nás všetkých poďakoval predseda Jednoty dôchodcov v Šaštíne-Strážach, pán Jozef

Bakič. Už sa tešíme na vzájomné stretnutia, na rôzne zdravotné prednášky, ktoré sa v predchádzajúcich priestoroch nedali realizovať, pretože sme veľká organizácia, ktorá má okolo 300 členov a priestory bývalého klubu boli malé. Z nových priestorov sme mali veľkú radosť a tak pri kávičke, dobrom zákusku a vínu sme vzápätí začali prejavovať radosť zo života spevom a niektorí i tancom. Ešte raz veľká vďaka.

Vďační seniori Jednoty dôchodcov v Šaštíne-Strážach

Poznáte Full VeIN?

Alex Kozánek, Marko Gmuca, Filip Daniel, Tomáš Nereča, chlapci z nášho mesta a Veronika Tomíková zo Skalice. Hudobná skupina, ktorá si hovorí Full VeIN a oficiálne vznikla 27. 5. 2011. Dokopy ich dal spoločný hudobný žáner – rock. Na začiatku mal hudobné vzdelanie len Marek, ostatní sa začali postupne hudobne vzdelávať.

Prvý koncert si dohodli so Základnou školou, avšak ako sa blížil termín vystúpenia, tak rástli ich obavy, či to dobre dopadne. Rozhodli sa osloviť Jožka Poláka, učiteľa v miestnej Základnej umeleckej škole a týždeň trénovali.

Výsledok sa dostavil: za 5 dní 5 nacvičených pesničiek (prebratých): ale hlavne poznanie, že hudobné vedenie, napriek osobnej snahe je dôležité a tak, ako oni hovoria, Jožko im „prischel“ nielen ako učiteľ, ale aj ako kamarát.

V začiatkoch chalani vystriedali ako spevákov dvoch chlapcov a štyri dievčatá. Od leta 2012 s nimi spieva Veronika a sú s ňou veľmi spokojní.

Spomeniem aspoň niektoré ich vystúpenia:

- prehliadka hudobných skupín ZUŠ v Novákoch 3. 5. 2012, na ktorej podľa ich názoru neuspeli,
- Song fest Gazárka 15. 6. 2012, tu získali 3. miesto a už boli so sebou spokojnejší,
- vystúpenie na Ranči v Štefanove 16. 6. 2012, bolo to nevydarené vystúpenie, nedbanlivosťou usporiadateľa im zhorelo gitarové kombo v hodnote 500,00 eur, organizátori im sľúbili aj náhradu škody, ale nakoniec im nič nedali
- vystúpenie na benefičnom koncerte v Skalici pre malého chlapca chorého na rakovinu,
- Gbely Beat fórum, kde vyhrali 1. miesto, začínajú si viac veriť a odráža sa to na ich sebavedomí
- vystúpenie na Vinných slávnostiach v Mikulčiciach. Obecenstvo tvorilo asi 500 vinárov a vystúpenie dopadlo veľmi dobre.

Tých vystúpení bolo ešte oveľa viacej, ale spomeniem už len tie, ktoré boli v rámci nášho mesta:

Benefičný koncert pre chorú Sofinku Hrnkovú, na pomery nášho mesta veľká akcia takéhoto formátu, vydarená akcia, veľká vďaka patrí všetkým, organizátorom, muzikantom, ale aj tým, ktorí si našli čas a prišli.

Mikulášsky koncert na námestí zorganizovala skupina vo vlastnej réžii.

Ďalšie vystúpenie bolo na Vianočnom koncerte na námestí v Šaštíne, organizovanom Jurajom Polákom ml. Vystúpenie sa vydarilo, atmosféra bola perfektná, všetci vystupujúci sa išli rozdať, napriek mrazivému počasiu, už len viacej tých poslucháčov, pre ktorých to všetci robili.

Na ples TJ Slovan Šaštín bola naša skupina vystupujúcim hosťom. Celú sálu dostali svojim vystúpením do toho správneho varu a futbalistov si úplne získali piesňou Jarošovský pivovar.

Pre všetko to, čo robia a čo chcú títo mladí študujúci ľudia z hudobnej skupiny Full VeIN ešte dosiahnuť, potrebujú pomoc a finančné zabezpečenie. Ich manažérom, sponzorom a priateľom je pán Radoslav Sloboda. Ten vybavuje všetko okolo koncertov a vystúpení, vozí ich aj s aparátúrou, nakupuje všetko, čo treba. Naposledy to bolo zakúpenie aparatury za 1 200,- eur.

Podarilo sa mu vybaviť reklamu v TV Sen na celý rok. Spomenieme aspoň niektorých ďalších sponzorov, ktorí pomáhajú týmto mladým: Pekáreň Trstín p. Školuda, Gama Myjava, PCP, Hudobniny, Taxi služba P. Černoch, Nina reklama, ktorá im zabezpečila napr. tričká a hlavný, už spomínaný sponzor, Umelecké kováčstvo a vodoinštalčný materiál Sloboda.

A aké majú plány do budúcnosti? Ich prioritou je stále sa zlepšovať po hudobnej stránke, druhou snahou je vlastná tvorba, akou je pieseň Sám sebe klameš. V pláne je benefičný koncert pre útulok OZ Záchraný koráb v Strážach, vystúpenie na volejbalovom turnaji na Gazárke, mnohé ďalšie vystúpenia. No a také tie skryté lány sú natočiť svoj album, mať veľa koncertov a fanúšikov, ktorým sa bude ich hudba páčiť. Dnes už sú schopní urobiť vystúpenie na 2,5 hodiny. Držme týmto mladým ľuďom palce, aby dosiahli svoje veľké plány a ak máme čo len trocha možnosť, tak im v tom pomôžeme. Mladým patrí svet, oni ho menia a pretvárajú, tak nech sa to podarí aj týmto chalantom z nášho mesta spolu s Veronikou. To im z celého srdca želim!

Silvia Suchá

Perlička na záver, snád sa Filip nenahnevá... Pri vystúpení v Mikulčiciach, keď gradovala zábava, jedna pani trocha „spoločensky“ unavená (či vlastne povzbudená?) dotancovala pred chalana a Filip bol ten vyvolený, pred ktorým zdvihla tričko až po bradu a v šoku na chvíľu zabudol melódiu i akordy. Takže preto majú chalani pri vystúpeniach hlavy dole (niektorí fanúšikovia im to vyčítajú), veď čo keby náhodou...(:

Pod'akovanie

Dňa 9.12.2012 sa konal v našom meste benefičný koncert na podporu a zlepšenie života klientiek Domova sociálnych služieb Rohov a deťom z Materských škôl Šaštín-Stráže.

Výtťažok z koncertu bol odovzdaný do Domova sociálnych služieb v Rohove vo výške 530 Euro a Materským školám Šaštín-Stráže vo výške 130 Euro.

Všetkým sponzorom za ich štedrosť a porozumenie srdečne ďakujeme.

za ZO SZŤP Šaštín-Stráže
Stefka Macháčková

Beseda so spisovateľom Jánom Čomajom

„Po komši zostali šľapaje, kamsi namierené, kamsi sa predierajúce. Šľapaje ľudsky povedomé, dokonca dôverne známe. Niekoľko, možno premnohé zažili pred nami, v hodine a minúte podobnej našej, možno presne to a tak isto ako my. Zanechali stopu po zápase už vybojovanom, po uvidení vecí, neznámych a nových, zanechali zhusteninu poznania, svedectvo, ktoré často roztína tápavú tmú, oslepenú okamihom osvietenia.“

Ján Brezina

Vlastná skúsenosť, či už dobrá, a či zlá, je veľmi dôležitá. Rovnako dôležité je i poznávanie a porovnávanie skúseností iných, pomáhajú nám totiž riešiť problémy, vyhýbať sa životným omylom, čerpať zo žriedla životnej múdrosti.

No a práve toto bol dôvod, prečo sme medzi seba pozvali spisovateľa, v minulosti významného novinára a žurnalistu, dnes známeho ako autora literatúry faktu – pána Jána Čomaja.

Na besede so žiakmi II. stupňa ZŠ v Šaštíne-Strážach svojou prirodzenou výpoveďou odhaľoval pred poslucháčmi „šľapaje“ po ľuďoch známych i neznámych, odkrýval ich osudy, životné skúsenosti, vzlety i pády. Svojím rozprávaním kráčaľ vedno s deťmi po ceste poznania, na ktorej by mimochodom mladý človek nemal nikdy byť celkom sám.

Keď nášho host'a deti zasypali otázkami, žiadna z nich nezostala nezodpovedaná a z každej odpovede vyžarovala láska k slovu, k literatúre, k životu. V priebehu besedy deti mali možnosť prelistovať si viaceré autorove diela, ktorých je mimochodom, už vyše tridsať. Predstavme si aspoň niektoré:

- prvotina – **Hviezdy spievajú**. Autor v nej zachytáva životný štýl populárnych spevákov.
- kniha – **Počmáraný život** rozpráva o ľuďoch, ktorí sa dostali do rozporu so zákonmi,
- **Čo nebolo v novinách-august 68** – autor poodhaľuje šľapaje, zaviate zabudnutím, ale najmä zastieraním pravdy a lžou.
- kniha reportáží **Veľký biliardový stôl** nás vtiahne do tragických osudov veliteľov a dôstojníkov SNP,
- zaujímavou a pútavou knihou je kniha cestopisných reportáží **Túlačky**, kde autor s vycibrenou slovnou zásobou – jemu vlastnou, opisuje svoje zážitky z ciest po Kanade, Grécku, Francúzsku, Sardínii a Izraeli,
- nevšedné životné príbehy našich politikov, umelcov a športovcov nájdeme v knihe **Kruté osudy**,
- kniha **Fenomén Zamarovský** je zasvätená ďalšiemu slovenskému autorovi literatúry faktu,
- životopisné dielo o významnom slovenskom hercovi – **Štefanovi Kvietikovi - Život bez opony**.

Práve túto knihu si fanúšikovia Štefana Kvietika mali možnosť dať podpísať hercovi i autorovi diela pánu Čomajovi na besede, ktorú Mestská knižnica v Šaštíne-Strážach usporiadala v našom meste v roku 2010.

„Svet hľadá ľudí, ktorí dokážu niečo urobiť, nie tých, ktorí vedia vysvetľovať, prečo niečo neurobiť.“ (H.Rowlandová)

Práve v tomto duchu sa niesla beseda s týmto našim významným slovenským spisovateľom, ktorý deťom pripomenul, aké dôležité je veľa čítať, objavovať pravdu vókol seba, byť majstrom v narábaní so slovnou zásobou, milovať literatúru a náš prekrásny materinský jazyk.

Vďaka za priateľské slová, za chvíľu, prežitú v kruhu tých, ktorí sa od dnešného dňa budú hrdiť tým, že mali česť stretnúť sa osobne s majstrom pera – p. Jánom Čomajom.

Jana Labašová a Iveta Szőkeová

25. Záhorácka veterán rallye

Klub historických vozidiel Holíč, člen Asociácie historických vozidiel SR a obec Petrova Ves usporiadali 18. mája 2013 už 25. ročník Záhoráckej veterán rallye s medzinárodnou účasťou. Okrem domácich slovenských pretekárov sa jej zúčastnili reprezentanti z Českej republiky, Rakúska a Francúzska. Všetkých jej účastníkov spájalo spoločné nadšenie pre zachovanie kultúrneho dedičstva v oblasti motorizmu. Hlavným krédom súťaže nie je zajazdiť najlepší čas na vytýčenej trase, ale užiť si jazdu na svojich plechových strojoch v priateľskej atmosfére a bezpečne doraziť do cieľa.

Súťaže, či voľnej jazdy sa mohli zúčastniť automobily a motocykle vyrobené do roku výroby 1945, prípadne vybrané mladšie exempláre. Aby sa mohli súťaže zúčastniť, museli mať platné EČ alebo HEČ. Všetci súťažiaci museli prejsť približne 90 km dlhú trať. Pretože sa jazdilo za plnej cestnej premávky, museli sa dodržiavať aj všetky pravidlá cestnej premávky. Navyše museli byť motocyklisti vybavení prilbou, okuliarmi, vhodnou obuvou a oblečením.

Po štarte sa začínalo jazdou zručnosti s motorom v chode, potom nasledoval odjazd na trať súťaže podľa priloženej mapky. Jazdili sa dva okruhy – etapy vyznačené na trati smerovými šípkami. Prvý okruh (dopoludňajší) viedol cez Unín, Radimov, Vrádište, Holíč, Skalicu a Petrovu Ves. Popoludňajší viedol cez Letničie, Štefanov, Borský Mikuláš, Šaštín-Stráže, Smolinské a Gbely. Na trati sa nachádzalo 12 viditeľne označených kontrol. Na každej prejazdovej kontrole bol posádke vozidla predložený test z oblasti motorizmu alebo súťažná aktivita, ktorú zabezpečoval pripravený traťový komisár. V Šaštíne-Strážach to bol

Zábava pre celú rodinku

Pavol Prstek. Pred Mestským úradom si museli pretekári vybrať jednu z troch možných odpovedí na nasledujúcu otázku: V ktorom roku bola v automobile prvýkrát použitá zapaľovacia svička? (nasledoval preklad v nemčine: Im welchem Jahr war das erste mal im Auto die Zündkerze benutzt?) a) 1902, b) 1898, c) 1908 (správna odpoveď a). Výsledok bol proti podpisu zaznamenaný do jazdného výkazu.

Vyhodnocovali sa nasledovné kategórie: prví traja v kategórii automobil a motocykel, najelegantnejší automobil a motocykel, najúspešnejšia žena, najmladší a najstarší účastník a smoliar súťaže. Každý účastník dostal pamätnú fotografiu, účastnícky list a upomienkový predmet. Napriek tomu, že sa každý účastník zapojil do súťaže na vlastné nebezpečenstvo, nikto zranený nebol.

Mgr.Ľudka Machová

Maliar Skalice a Šaštína K úmrtiu Pavla Fürstenzellerera

Pod názvom Maliar Skalice a Šaštína vyšla v roku 2011 kniha o našom rodákovi, plodnom a úspešnom maliarovi, učiteľovi Pavlovi Fürstenzellerovi. Mnohým dnešným obyvateľom nášho mesta už dnes nie je známy, veď to bolo dávno, keď sa narodil – 25. novembra 1925 a žil v Šaštíne. Jeho rodný dom neďaleko cintorína už nestojí, ale dom, ktorý dali postaviť jeho rodičia (naproti Bazilike, blízko dnešnej pošty), je zachovaný dodnes. V ňom prežil svoju mladosť a prvé roky dospelosti. Jeho otec Ľudovít Fürstenzeller pochádzal z Horných Salíb a do Šaštína sa nastáhoval v roku 1923. Bol v tom čase jediným a uznávaným veterinárnym

Doma v ateliéri

lekárom Šaštína a blízkeho okolia. Matka, pôvodným menom Alžbeta Macháčková, bola rodnou Šaštíňankou. Pamätám si, ako veterinár jazdil na malom mopeďe za svojimi povinnosťami – liečiť choré zvieratá.

Syn Pavol Fürstenzeller chodil v Šaštíne do ľudovej školy, potom študoval na gymnáziách v Skalici, Trnave a Malackách, kde i maturoval. Chcel študovať maliarstvo, no jeho rodičia rozmýšľali inak. Paľko začal pôsobiť ako učiteľ na vtedajšej Meštianskej škole v Šaštíne. Už počas študentských rokov bol aktívnym a dobrým futbalistom, hrával ako útočník za 1. mužstvo Šaštína. Po vojenskej službe sa usadil ako učiteľ v Skalici, kde si našiel aj svoju životnú partnerku Júliu Kazinotovú. V Skalici prežil celý svoj ďalší život.

Už v mladosti inklinoval k maliarstvu, mal talent, rád kreslil, maľoval, učil kreslenie na škole. Dlhší čas pôsobil ako amatérsky maliar. Potvrďuje to napr. jeho pravidelná účasť na amatérskych výstavách – aj na vrcholnej celoslovenskej prehliadke Výtvarná Dubnica, na ktorej sa vždy umiestňoval na popredných miestach. V rokoch 1964 – 1968 študoval na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Trnave odbor výtvarná výchova. Jeho maliarska tvorba – krajinomalba a figurálna ho postupne zaraďovala medzi profesionálov. Od roku 1989 bol členom Združenia výtvar-

ných umelcov západného Slovenska a od roku 1990 členom Slovenskej výtvarnej únie v Bratislave.

Keď som ho navštevoval v jeho dome v Skalici, kde mal svoj ateliér, pripadal som si, ako keby som bol v galérii. Na chodbe, v izbách, v ateliéri bolo plno krásnych, zväčša realistických obrazov – zátiší, krajíniek i figurálnych prác – a medzi nimi viacero diel zo Šaštína. Šaštínsku Baziliku som videl na viacerých obrazoch. Pracoval v technike akvarelu, oleja, menej pastelu a tempery. Za celý život vytvoril 2800 diel. So svojimi prácami sa zúčastnil mnohých kolektívnych

Jezuiti v zime, olej, 60x65, 2004

výstav v rôznych mestách a uskutočnil aj celý rad výstav samostatných. Niekoľko výstav mal v Skalici, ďalej vystavoval na Myjave, Holíči, Strážnici, Moravskom Sv. Jáne a samostatnú výstavu mal i vo Francúzku. Žiaľ, v Šaštíne, vo svojom rodnom meste, výstavu nemal.

Pavol Fürstenzeller je právom označovaný za maliara Skalice a Šaštína. Zomrel koncom minulého roka – 1. decembra 2012. Zaslúži si, aby sme mu i v našom meste vzdali úctu.

PhDr. František Karas

Gazárka v 2. svetovej vojne

Dnešná Gazárka, v ktorej sa nachádza rekreačné stredisko a chatová oblasť s piesočnými jazerami, bola počas konca 2. svetovej vojny poznamenaná viacerými zaujímavými udalosťami. V prvom rade treba povedať, že tam, kde sú dnes jazerá, boli polia a lúky. Okrem horárne a malého domčeka pri železničnej trati, žiadna iná budova tu nebola a do lesa viedla neupravená poľná, resp. lesná cesta. Jazerá sa ťažbou piesku vytvárali až v šesťdesiatych rokoch minulého storočia.

Vedúcim polesia, vtedy nazývaným revírnikom, bol Jozef Karas, známy aj ako dlhoročný okresný veliteľ hasičov. Toho v období vojny ako hospodára lesa najviac hnevalo, ako sa rúbali stromy a opracované guľatiny vozili a nakladali do vagónov a dopravovali do vtedajšieho fašistického Nemecka. Pritom sa nemeckí vojaci správali arogantne, ako by to bol ich les a lesná správa žiadne peniaze za drevo nedostávala. A o tom, že by nejakú úhradu dostával Slovenský štát, o tom sa v Šaštíne nevedelo. O drzosti a počínaní si nemeckých vojakov svedčí aj táto epizóda: Tesne pred oslobodením Šaštína – 3. apríla 1945 prišiel na motorke nemecký poručík (menom Moor od O.T.Regimentu 64) a chcel všetkých lesných pracovníkov vystrieľať, že sú sabotéri a „schweine, faule Hunde“, lebo mu nepripravili guľatinu, ktorú si rozkázal. (Jozef Karas bol otcom autora tohto článku.)

Hroznou udalosťou vojnového obdobia bolo rozsiahle bombardovanie šaštínskeho lesa anglo-americkými

(pokračovanie na str. 17)

Gazárka v 2. svetovej vojne

(dokončenie zo str. 16)

bombardérmi. Dňa 2. decembra 1944 okolo 13. hodiny zhodili do lesa asi 80 výbušných a trhacích bômb, ktoré zanechali krátery v priemere asi 6 – 8 m. Niekoľko bômb padlo aj neďaleko horárne. Hovorilo sa vtedy, že si asi piloti splietli Šaštín s Veľkými Levármí, kde boli v lese sklady nemeckej munície – a v šaštínskom lese nebolo nič (že ich mohli spliesť orientačné body – rovnaké dvojvežové kostoly a rybníky). Našťastie bola zima, v lese sa nepracovalo, nikto pri takom obrovskom bombardovaní nezahynul. Ale mohol, lebo po bombardovaní sa šaštínski občania hrnuli do lesa pozrieť, čo sa tam udialo. Množstvo bômb bolo totiž časovaných a ešte v ten deň večer začali vybuchovať a vybuchovali potom aj v nasledujúcich dňoch. Keď ktosi zbadal, že sú tam časované bomby, začali ľudia z lesa vyháňať a šťastie bolo i to, že sa okolo 16. hodiny už stmievalo a ľudia i preto opúšťali les. Keď večer začali časované bomby vybuchovať, v lese už nebol nikto. Až 27. decembra odstraňovali pyrotechnici posledné nevybuchnuté bomby.

Nemecké vojsko toto bombardovanie náležite využilo. Dňa 20. marca 1945 začali muničné sklady v severnej časti lesa – teda v Gazárke zriaďovať. V blízkosti horárne vykopali viacero štvorcových jám (asi 1 m hlboké, 5 – 8 m dĺžka strany jamy) a do nich umiestňovali muníciu. Ostali mi v pamäti pekne uložené veľké náboje do kanónov. Veliteľom skladu sme museli uvoľniť byt (nechali nám iba jednu izbu na bývanie), strážni vojaci sa ubytovali v hospodárskej budove horárne. Každý strážca munície mal dozor nad niekoľkými jamami munície. Muníciu stačili Nemci tesne pred príchodom frontu 3. apríla vyviezť. Ale jamy zostali. Tie po oslobodení Šaštína využila zasa sovietska armáda a mala v nich takisto uskladnenú muníciu. A taktiež sovietske strážne vojsko bývalo v horárni.

V ohrození života prežil otec ďalší ťažký deň. Bolo to 26. marca 1945, keď do lesa prišlo vojenské vozidlo a v ňom 30 nemeckých vojakov – esesmanov, ktorí po potlačení SNP prišli hľadať utečených partizánov. Veliteľ vojakov sa otcovi vyhráždal, že ak sú v lese partizáni a nenahlásil to, tak ho zastrelia. Otec odpovedal, že nevie o žiadnych partizánoch, hoci o kryte malej skupiny partizánov vedel, ale nevedel, či sa tam ešte zdržujú. Musel ísť s nimi prečesávať les a možno to bolo šťastie, lebo les je dosť hlboký na to, aby ich mohol vodiť po iných miestach. Pamätám si, ako svojej manželke a mojej matke, ktorá sa o neho veľmi strachovala, povedal, že tam, kde partizáni boli, tam ich nevedol. Nič nenašli a tak po tejto razii odišli.

Zaujímavé sú aj okolnosti pri oslobodzovaní Šaštína – ako sa v Gazárke sústreďovala sovietska armáda pred útokom k oslobodeniu Šaštína. Ale o tom už nabadúce.

PhDr. František Karas

Vzácné návštevy našej Baziliky

Príbehom manželov Czoborovcov zo 16. storočia sa začali písať pútnické dejiny našej Baziliky. Významnými návštevami – pútnikmi z čias minulých to boli určite cisárovná Mária Terézia a František Lotrinský, ktorí sa spoločne s ostrihomským arcibiskupom Barkóczym, mnohými duchovnými a zástupom pútnikov zúčastnili 1. augusta 1764 posvätenia chrámu a prenesenia sochy Panny Márie šaštínskej na hlavný oltár.

V roku 1902 dal dekan – prelát Jozef Škarda obnoviť chrám pri príležitosti príchodu cisára Františka Jozefa I. do Šaštína na ukončenie manévrov. Cisár František Jozef I. bol v nasledujúcom roku v kláštore ubytovaný a aj tu prenocoval.

Najvýznamnejším pútnikom, akého sme kedy v našom meste mali, je bezpochyby Svätý Otec Ján Pavol II. Po prvý raz sa meno Svätého Otca Jána Pavla II. spomína v súvislosti s naším mestom v roku 1990. Pápež bol vtedy na návšteve našej vlasti, vtedy ešte ČSFR a navštívil aj Bratislavu, kde 22. apríla o 17. hod. slúžil pontifikálnu svätú omšu. Pri ceste helikoptérou z Velehradu do Bratislavy dvakrát zakrúžil nad našim mestom, konkrétne nad Bazilikou a požehnal ju. V homílii (t. j. kázni) pozdravil zvlášť Patrónku Slovenska a prisľúbil navštíviť jej Svätýňu.

Svoj sľub Svätý Otec Ján Pavol II. splnil a 1. júla 1995 prišiel do nášho mesta ako pútnik k Panne Márii šaštínskej. Najprv prišiel 7. marca kardinál Roberto Tucci - dlhoročný hlavný organizátor apoštolských ciest Jána Pavla II., aby určil miesto pre stretnutie pápeža s pútnikmi a vybral veľkú lúku za Trikotou. Následne potom 1. júla za prítomnosti takmer pol milióna pútnikov z celého Slovenska, ale aj z okolitých krajín, za účasti biskupov a kňazov odslúžil Svätý Otec na pripravenom priestranstve slávnostnú svätú omšu a zároveň korunoval milostivú sochu Sedembolestnej Panny Márie Patrónky Slovenska (bola to už jej tretia korunovácia). Dodnes nám túto mimoriadne veľkú udalosť pripomína aj mohutný drevený pápežský kríž, ktorý bol potom premiestnený k trojhrannej kaplnke pri Bazilike.

Matka Tereza v Bazilike

Koncom minulého storočia sme mali v Bazilike aj ďalšie významné návštevy. Významným bol rok 1987, ktorý bol zároveň aj Mariánskym rokom. Spája sa s návštevou vtedy nového trnavského biskupa Mons. Jána Sokola. Veľmi významnou udalosťou však vo vtedajšom totalitnom režime bola bezpochyby návšteva Matky Terezy z Kalkaty. Informácie o jej nečakanej návšteve Baziliky prenikli z Rádia

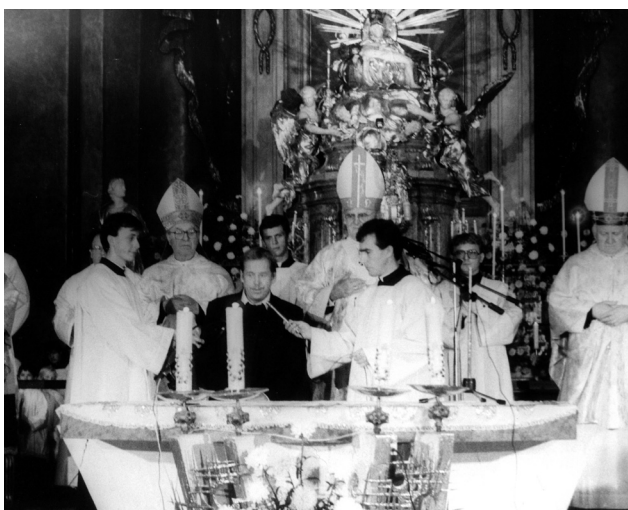
(pokračovanie na str. 18)

Vzácné návštevy našej Baziliky

(dokončenie zo str. 17)

Slobodná Európa z Hlasu Ameriky len deň vopred – večer a ráno mala byť slúžená omša. Napriek utajovaniu celej „akcie“ sa Bazilika pri tejto príležitosti zaplnila do posledného miesta počas 15 minút. V tom čase bol správcom farnosti kňaz Ján Bašo. Matka Tereza sa usadila v lavici ako bežná pútnička a po ukončení omše sa krátko prihovorela veriacim v Bazilike. Tak skromne a nenápadne ako prišla (omša bola ohlásená na 8. hodinu, ona prišla už krátko po 7. hodine) tak i odišla, aby pokračovala vo svojej ceste z Viedne na púť do poľskej Częstochowej.

V novembri v roku 1994 bol na štátnej návšteve SR vtedajší taliansky prezident Oscar Luigi Scalfaro s dcérou Marianou, ktorý navštívil spoločne aj so svojím sprievodom našu Baziliku. Spreádzal ho vtedajší slovenský prezident

Príhovor prezidenta Václava Havla k veriacim

Michal Kováč. Zašli aj medzi saleziánov a študentov gymnázia. Ako sa sám taliansky prezident vyjadril, išlo o najkrajšie zakončenie štátnej návštevy v Slovenskej republike.

Významným pútnikom, ktorého chcem spomenúť, je náš prvý porevolučný prezident Václav Havel. V Bazilike sa zúčastnil ako hlava nášho štátu viacerých pútí a omší. Po prvý raz to bolo hneď v prvom roku po jeho zvolení za prezidenta republiky – 1. novembra 1990 na sviatok Všetkých svätých a zároveň aj v Deň zmierenia. Jeho prvá prezidentská návšteva slovenskej časti štátu viedla medzi zbožný ľud na cirkevnú púť do nášho mesta. Spolu so svojím sprievodom (napr. Karel Schwarzenberg – vtedajší kancelár V. H., Alexander Vondra – zahranično-politický poradca V. H., Ladislav Snopko – vtedajší minister kultúry) sa zúčastnil pontifikálnej svätej omše v Bazilike. Pred Bazilikou sa Václav Havel prihovorel veriacim, podával si s nimi ruky a veľmi srdečne sa so všetkými prítomnými zviťaval. Túto sv. omšu po prvý raz vysielala Slovenská televízia. Na fotografiách je spolu s Václavom Havlom vtedajší trnavský biskup Mons. Ján Sokol, ktorý túto slávnostnú omšu celebroval.

Okrem týchto významných pútnikov treba spomenúť aj prezidentov nášho štátu Michala Kováča a Ivana Gašparoviča, ako aj najvyšších štátnych predstaviteľov, poslancov a členov vlády SR, ktorí návštevou našej Baziliky vzdali poklonu Sedembolestnej Panne Márii, patrónke Baziliky a celého slovenského národa.

Všetky fotografie zo spomínaných návštev mám zo súkromného archívu pána Jozefa Zimku zo Stráží, za čo mu v mene všetkých čitateľov Hlásnika ďakujem.

Mgr. Ľudka Machová

„Šúpolové reči“

Stalo sa, nestalo, ale stalo! Stalo sa to v starom dome, ktorého oči pozerajú na „rink“ v Šaštíne. Vidia, ako vznikajú nové obchody, ktoré tu už raz boli, potom zmizli a teraz sú zasa tu. Pozerajú na veľa áut, ktoré robia hluk, ale nie taký príjemný, ako voľakedy robili deti. Tie sa okolo Panny Márie hrali rôzne hry, občas zabehli aj k Vendelínkovi či Floriánkovi do záhradky po zakopnutú či hodenú loptu. A oči všetkých domov pozorovali, vychovávali a dbali, aby sa ani jednému nestalo nič zlé, aby si navzájom neublížili, aby sa mali rady. Nuž a starý dom spomínal aj na dni, keď jeho dvor bol plný ľudí. Radosti, smiechu, pohody, plaču, šťastia i nešťastia v ňom bolo dosť. Plaču a nešťastia – keď brali do nákladných áut tých, čo ho stavali, čo mu dali dušu a cudzinci ich odviekli do koncentrákov, keď šikanovali ďalších majiteľov za to, že tento dom po vojne kúpili, keď zomrel v dome mladý človek... Bolo toho za dobu jeho existencie dosť, prečo tu ľudia plakali. Ale tu sa aj smiali.

Vo dvore starého domu bola stodola, maštale, chlievy, veľká šopa aj „magacín“ a ďalšie byty. Ľudia žili spoločenským životom, pomáhali si, chodili do domu „na besedu“. Niekedy sa čistila repa, inokedy mlátila fazuľa, otlkali sa orechy, ale najveselšie bolo, keď sa šúpalo turecké žito (kukurica). To sa robilo vo veľkej šope. Bola z jednej strany otvorená, v jednom kúte stála sečkovica, pozdĺž steny mláťačka. Na najdlhšej stene viseli dva lampáše a od dvora slipeňala žiarovka – „štyricina“. Ale najdôležitejšia bola veľká kopa kukurice uprostred šopy. Okolo boli nakladené klátiky dreva (hrubšie, aby netlačili), na ktorých sedeli šúpači. Nátoň bol rezervovaný pre najobľúbenejšiu osobu, pani Irmu, ktorá síce nešúpala, ale všetkým prinášala dobrú náladu. Kto prišiel pomáhať? V prvom rade starenky. Starenka „rovná“ (cesta k nej šla rovno). No a starenka „krivá“, lebo sa k nej šlo kľukatou cestou. Obe boli dobré rozprávačky, ale aj rady počúvali, čo hovoria iní. „Dvorania“ (nájomníci) a susedia sa tiež pridali. V neposlednom rade to boli „dzeci“ všetkých. Tie nenarobili veľa roboty, ale boli najvdámejšími poslucháčmi. Ak bolo chladno, varil sa čaj a dospelým sa pridávalo ešte niečo „na zahrncí“. Ak sa varilo víno, hneď pribudol sused „krajčír Nitka“ (ako si sám hovoril) aj s pani Mariškou. Pani Mariška bola veľmi usilovná, ale pokojná ženička. Zato pán Nitka bol pravý opak. Ten vedel o sebe toľko príbehov, že inému by stačili aj na tri životy. Niekedy prišiel aj pán K. Viete si predstaviť, ako rýchlo ubúdala čas aj robota, keď pri šúpaní bolo toľko dobrých ľudí. Deti dobiedali do starenky rovnej, aby rozprávala o bosorkách a starenka sa nedala veľa prosieť. „Dzeci moje, to vám byuo tak. Víte, co sú krížne cesty? No, to je tam, de idú dvje cesty jedna cez druhú a urobja kríž. Tam je najvíc puacu a je to dobre ujezdzené, tak je tam huatke. Nuž a na takých cestách sa zléta bosorky. To byui velice šikovné a pječné ženské, ale mjeui spolky s čertem. Tak ráz za čas sa tam stretávali. A tá huavní šeckým vybraua kosci, aby byui uachcí a mohui dobre létat na prúcených metuách. Protože byui velice chudé, ostaua z nich eném huava a koža. Jedenkrát sa stauo, byuo to rovno o svatojurských hodoch, že jeden gajdo z Kuklova išeu do Jura vyhrávat po domoch, jak to byuo volakedy zvykem a aj móresem, aby byuo v dzedzine veseuo. No, pječne si vyhraú pár grošú a mjeu už dobre v huavje, ket išeu neskoro večer domú. Vtem vám ho na púcesce zastaviua ženská, že či si nesce ešce privyrobit. Ná, co by né? Doma mjeu osem huadných krkú, každý groš je dobrý. Tak teda išeu s tú ženskú. Došui na kukuovskú cestu a tam zastaui. Byui tam ešce ďalší ženské a rozkázaui mu, aby im vyhrávau k jejich tancováňú. Tak teda hráu. Enem mu byuo dzivné, že sa ani zemi nedotýkajú a luftem poletujú. Dobre ho k temu hrácu ponúkui vínem aj všelijakýma koučkama. Nakonec mu prostreui ešce misu slízú, ale on už nemoheu,

(pokračovanie na str. 19)

„Šúpolové reči“

(dokončenie zo str. 18)

tak si nacpau plné kapse tých slíží a do záhreňá skovau nejaké kouáčky. Enem mu byuo lúto, že si nemá do čeho zebrať toho dobrého bíuého vína, tak si sceu ešte ulét, ale si obléu gate, Jak na vježi uderiua púnoc, ženské sa straciui a on ostau jak stúp stát na krížnych cestách. Friško sa spamatau a išeu dom. Doma ho čekaua jeho stará, nemohua spat od starosci, co s ním je, ale ket veše, hnet ho hnaua ven. „Čovječe neščasný, de sas válau, šak smrdzíš jak keby t'a vozili v hnojném vozi, cos robíu? Des byu?“ On jí hnet povypřádjavau jak sa mjeu a hnet čáheu do záhreňá, že jí dá kouáček. No velice sa zhrozíu, ket vytáheu kobylinec, friško strčíu ruky do kapes a po nich mu lézli húsenice, potom sa podzívu na gate de sa obléu a mjeu ich ceué od hnojavice. No, ludé moji, ten nemoheu íť ven snad mjesíc, než sa z toho spamatau. Tak si pamatajte, dzeci moje, že né šecker, co sa vám zdá, že je dobré, mosí byt na úžitek. Ani tá najpjeknejší ženská nemosí byt najlepši a najporádnejší. Šecker mosí mjet svoju míru a porádek.“ – pokračovanie nabudúce

Mgr. Kvetoslava Dobšíčková

Aké kroje sa nosili v Strážach nad Myjavou?

Túto otázku si kladie viacero mladých ľudí, ktorí sa zaujímajú o svoju históriu a život v minulosti v našom mestečku. Medzi starými fotografiami zo Stráží sa mi podarilo popri písaní do Hlásnika náhodou natrafiť aj na starú fotografiu, ktorá nám môže o krojoch niečo prezradiť.

Fotografia pochádza zo začiatku 20. storočia, približne z obdobia 1. svetovej vojny (1914-1917). Vznikla pri príležitosti divadelného predstavenia, ktoré sa hralo práve v pôvodných krojoch. Nakoľko ide o čierno-bielu fotografiu a nevidíme presnú farbu oblečenia, na základe uchovaných spomienok starších obyvateľov z tohto obdobia môžeme doplniť, že farba týchto krojov bola tmavomodrá, tmná, takmer čierna. Sukne boli jednofarebné, skladané a dlhé pod kolená. Na sukni bol fjerťoch, opäť tmavej farby, ktorý bol na spodnom okraji zdobený širšou výšivkou z rôznych ornamentov. K tomu patrili široké voľné rukávce, ktoré sa rozširovali a boli ozdobené širokou čipkou. Okolo krku mali na mašľu uviazaný široký čipkový golier (v okolí nazývaný aj krézl či angaláš). Vpredu sediace slobodné dievčatá majú vo vlasoch vpletané stuhy a vydaté ženy sú v tmavých ručníkoch. Obuté sa nosili čierne šnurovacie topánky, väčšinou nad členky. Sú oblečené vo sviatočných krojoch, aké sa nosili vo sviatok a v nedeľu. Pani stojaca v zadnom rade v strede je v pracovnom kroji, ktorý sa nosil vo všedné dni do práce. Mužský kroj tvorili široké konopné nohavice a košeľa, na ktorej nosili vestičku. Slobodní mládenci mali čierny klobúčik zdobený pierkami. K mužskému kroju patrila aj pracovná zástera, prispôbena remeslu, ktorému sa rodina venovala. Obuté nosili vysoké čierne čižmy.

Tradicia nosenia krojov v Strážach sa však dlho nezachovala. Kroje sa začiatkom minulého storočia postupne prestávali nosiť. Na svadobných fotografiách z dvadsiatych rokov minulého storočia už vidíme svadobčanov poobliekaných v mestských, či pánskych šatách.

Bohužiaľ sa nám nepodarilo identifikovať všetkých hercov - vtedajších obyvateľov Stráží na tejto jedinečnej fotografii. Väčšinu však poznáme. Tu sú ich mená:

Mgr. Ľudka Machová

Zadný rad zľava: Drusan, Juračka, Šetina, XY, XY, Ralbovský a dvaja súrodenci Havlíčkovci (Lambertovci)

Stredný rad zľava: Petrášová, Miháliková, Jozefína Poncová, Masárová, Doláková, XY

Predný rad zľava: Matejovičová, František Otrisal, Terézia Otrisalová, Karol Fiala, Doláková – Trandlová, Havlíček (Lambert, tretí brat) a Šetinová.

Turci v Strážach kedysi

Čo sa zmenilo na chodení fašiangových Turkov počas mnohých desaťročí tejto tradície? Najstarší obyvatelia Stráží spomínajú nielen na skvelých harmonikárov, ale aj na šikovných tanečníkov. Tanec samotný zmenami neprešiel, len kapitán „skákal“ kedysi trochu inak ako dnes. Podstatnou zmenou je však výber chlapcov – tanečníkov. Slovo regrút už dnešným deťom a mládežníkom veľa nehovorí. To viem aj z vlastnej skúsenosti, keď spievam s deťmi v škole pesničky o regrútoch a musím im vysvetľovať nielen toto jediné slovo. Regrútom bol slobodný mládenec odvedený okresnou komisiou a čakajúci na povolávací poukaz, aby si išiel splniť čestnú úlohu svojej vlasti, povinnú 2-ročnú vojenskú službu. Tí menej šikovní „netanečníci“ ich mohli sprevádzať ako rabi či maškary. Nechodilo sa od domu k domu. Navštevovali sa len domy slobodných dievčat a frajeriek, kde ich čakalo aj niečo pod zub na posilnenie. Zostala však zachovaná tradícia, že sa chodí len v jeden deň, v utorok.

V povojnových rokoch po 2. svetovej vojne, keď sa štát ešte len spamätával zo spáchaných škôd, nebol problém nájsť mládencom na obnovenie tejto tradície. Problém nastal postupne o niekoľko rokov, keď si mládenci našli prácu a málokto z nich mal v utorok voľno. Keď v roku 1952 hrozilo, že táto tradícia by mohla zaniknúť, našlo sa zopár agitátorov, ktorí presvedčili aj ostatných a Turci tak mohli tancovať aj v tomto roku. Išlo o mládenčov narodených v rokoch 1931–1933, z ktorých dnes žije už len zopár.

Zaspomínajte si na nich podľa fotografie: *zaďný rad: František Bača st., Jozefína (Ralbovská) Nedviedová, Štefan Zimka, Anna (Žáková) Zimková, Jozef Hakala, Alojz Otrisal, Rozália Machová (Havličková), Ján Otrisal, Anton Kučera, sediaci: Jozef Fiala, Jozef Zimka, Vilam Mach, Ludovít Bača, Anton Havlíček a harmonikár pán Ladislav Hurban.*

Počas stovky rokov tejto tradície sa na mieste Turkov vystriedalo nespočetné množstvo mládenčov, ktorí sa veľkou mierou prispeli k zachovaniu osláv fašiangov. Sú obce, ktoré takéto niečo nepoznajú a nájde sa veľa cezpoľných, ktorí sa u nás práve v tento deň zastavia a s obdivom sledujú toto nevidané divadlo. Hodiny nácvikov tanca a spevu, keď ľudové pesničky upadajú do zabudnutia, dostatočne ocenia možno až generácie, keď chodenie Turkov zanikne. Ďakujem všetkým, ktorí u nás tieto tradície utužujú a starajú sa, aby nezankli.

Mgr. Ľudka Machová

Z najstarších dejín Šaštína a Stráží

Ak chceme hovoriť o najstaršej histórii Šaštína a Stráží, musíme vychádzať predovšetkým z archeologických nálezov a vykopávok, ktoré spadajú do obdobia paleolitu a tiež doby bronzovej a halštatskej.

Človek obýval tento kraj už v praveku, čoho dôkazom sú i nálezy z jaskýň Dzeravá skála a Tmavá skála v Mokrej doline pri Plaveckom Mikuláši. V mladšej dobe kamennej bolo už naše územie hustejšie zaľudnené roľníckym obyvateľstvom, ktoré sem prenikalo údolím Moravy. Títo ľudia si už vedeli stavať príbytky, vyrábať hlinené nádoby, priasť, pestovať obilie a chovať niektoré domáce zvieratá.

O archeologický a geologický výskum Záhoria a teda i Šaštína a Stráží sa v prevažnej miere zaslúžil rodák z Osuského Ing. dr. h. c. Štefan Janšák, ktorý vo svojej práci Brány do dávnoveku píše: „Na svahu, kde sa rozprestiera obec Stráž, bola už za Mojmirovcov rozľahlá slovanská osada, zaberajúca celý dnes domcami zastavaný priestor i k nemu patriace záhrady. Nájde tam i na povrchu, bez širšie založeného výskumu, množstvo črepov slovanskej keramiky z 8. – 12. storočia nášho letopočtu, ktoré sprevádzajú i sem – tam sa vyskytujúce črepy staršie patriace Keltom. Kelti žili v tomto kraji na rozhraní letopočtu a boli skvelí kováci a hutníci a pravda, pre tie časy nedostupní poľnohospodári. A práve v Strážach sme našli rotačné mlynské kamene na drvenie zbožia, ukazujúce na toto ich zamestnanie. V Strážach k pobrežnej osade patrila ostrovná osada medzi dvoma ramenami potoka Myjavy. Na pieskovom vršku, kde sa rozprestierala, vznikol neskoršie stredoveký i novodobý hrad. Jeho základy sa zachovali v podobe štvorrohej murovanej hviezdy, na ktorej sú dnes budovy továrne Trikota (dnes je to Slotas).“

Kedy bol v Šaštíne vybudovaný stredoveký hrad, nemáme autentických záznamov, ale pravdepodobne tak tomu bolo až v polovici 13. storočia, keď sa na Záhorie začali tlačiť susedné výbojné rakúske kniežatá. S určitou však možno povedať, že v časoch prvých Arpádovcov patrila Šaštín do konfinia, kde boli stráže, poverené ochranou západnej hranice uhorského štátu.

Silný kolonizačný ruch a nárast obyvateľstva si vynútili aj zásah cirkvi. Ostrihomský arcibiskup urobil Šaštín sídlom svojho zástupcu, ktorý dostal titul arcidiacona a mal na starosti náboženskú výchovu obyvateľstva. Asi od polovice 13. storočia sa arcidiacon už trvalo nezdržoval v Šaštíne, ale svoju funkciu vykonával z Ostrihomu. Dôvodom k tomu bolo veľmi dobré komunikačné spojenie Šaštína s Ostrihomom. Dopravný význam Šaštína vzrástol aj tým, že sa hrad s osadou stali colnou stanicou na Českej ceste. V r. 1373 povýšil Ľudovít Veľký komunikačný spoj Stupava – Malacky – Šaštín do kategórie ciest, ktoré stáli pod zvláštnou kráľovskou ochranou. Dovtedy sa budovalo podhradie len na pravom brehu Myjavy, na mieste dnešnej obce Stráže. Po vydaní privilégia Ľudovítom Veľkým vznikla osada aj na ľavom jej brehu, kde stojí centrum dnešného Šaštína.

Toľko asi v stručnosti o najstarších dejinách nášho mestčka, ako sa to dozvedáme z archeologických nálezov a zachovalých historických dokumentov.

Mgr. František Havlíček

Prameň: Štefan Janšák: Brány do dávnoveku, Tatran 1986

Hudba Stráže nad Myjavou ešte raz

Neviem ako sa to podarilo, no zvediem to na redakčného škríatka. V článku o dychovej hudbe v Strážach vypadla nedopatrením časť textu. Z vety: „Zakladajúcich členov dychovky učil hrať..., ktorý vyškolil aj široké okolie dychovkárov a veľkou mierou sa tak zaslúžil o rozvoj tejto hudby v celom regióne“ vypadlo meno **Metoděj Prajka z Lanžhota**. Ide o podstatný údaj pri strážskej dychovke, pretože práve v ňom mali vynikajúceho učiteľa a vedúcu osobnosť, ktorej patrí veľká vďaka. Dokonca jeden z muzikantov v našej dychovke, ktorý pochádzal z neďalekej obce a svojím vzhľadom tohto nadaného pána veľmi pripomínal, dostal prezývku Prajka, ktorá sa v dedine dlho používala (a mnohí si ju dodnes aj pamätajú).

Mgr. Ľudka Machová

Petrolejové lampy a elektrina

Elektrinou si ľudia svietia od konca 19. storočia. Do tej doby ľudstvo používalo rôzne dostupné prírodné zdroje a to od otvorených ohňov v komíne (predchodca dnešných krbov) až po sviečky a petrolejové lampy. Na osvetlenie ulíc našej obce Šaštíne sa používali petrolejové lampy. Tieto lampy boli namontované pri mostoch a na niekoľkých domoch. Ďalšie petrolejové lampy mali podobu lucerny. Mali ich hlavne majitelia hostincov. Do roku 1929 sa u nás v domácnostiach používali hlavne sviečky a petrolejové lampy. Sám ako žiak som ešte písaval školské domáce úlohy pri petrolejovej lampe. Svetlo nebolo dostatočné a bolo bledo žltej farby. Aby sa dosiahlo viac svetla na držiaku lampy bolo namontované okrúhle zrkadlo. Posledný zdroj osvetlenia, ktorý sme doma používali bola garbitová lampka. Toto svetlo už bolo bielej ostrej farby až z toho boleli oči, lebo bolo bez tienidla. My sme aj potom ďalej používali petrolejovú lampu hlavne v spálni. Matka znížila osvetlenie na polovicu. Takto nám to svietilo celú noc. Bolo to potrebné, lebo ako malé deti sme vždy niečo potrebovali a to hlavne, keď sme boli choré. Pre petrolej sme chodili do obchodu so zmiešaným tovarom. V obchode sa dostal kúpiť rôzny tovar a to od pečiva, cukru, chleba, múky až po cukrovinky. Petrolej mali pod pultom v sude. Tento čerpali malou pumpou do sklenenej nádoby so stupnicou v decilitroch. Obchodník z toho napúšťal malým ventilom do prinesenej fľaše. Príchod do obchodu vždy oznámil malý zvonček, ktorý bol nad

Sklad petroleja - dom v strede námestia.

Z archívu: M. Stacho

vchodovými dverami. Obchodníci petrolej kupovali na námestí v Šaštíne. Uprostred námestia stál dom, v ktorom boli 200 litrové sudy s petrolejom. Richtár ho dovoľil postaviť do stredu námestia z bezpečnostných dôvodov, aby bol takto ďaleko vzdialený od ďalších domov v prípade požiaru. Dom je na vzácnej historickej fotografii z roku 1903. Foto je z archívu inžiniera M. Stacha. Petrolejové lampy na uliciach boli hlavne inštalované pri mostoch. Konzoly pre tieto lampy boli umiestnené na okrajoch domov, hlavne pri mostoch Šaštínskeho potoka a križovatkách ulíc. V Zápotočnej ulici bola len jedna petrolejová lampka. V Šaštíne bývali jarmoky. Chodievali sem ľudia na povozoch z celého okolia. Mnohí prišli až z okolia Myjavy. Dovážali hlavne ovocie. Vychádzali z domu ešte za tmy, a preto museli mať povoz osvetlený. Na to používali veľké petrolejové lampáše, ktoré mali na zadnej časti rebriníaku a tiež aj na prednej. Tieto lampáše používali sediaci aj pri opatrovaní dobytku zvlášť v zimnom období, keď ráno a večer bola skoro tma. Občania, ktorí chodili na nočné zmeny do senickej továrne na bicykli používali zase garbitové lampy. Vtedy na tento účel bol na každom bicykli namontovaný držiak. Pred každým hostincom zase boli petrolejové lucerny. Na námestí to bolo na

rohu hostinca, ktorého majiteľom bol pán Paul Machacsek. (dnes obchodný dom) Ďalšia lucerna bola na dome zájazdového hostinca p. Mórica Drilla (terajšie PCP). Ďalšia petrolejová lucerna bola na začiatku mostu, ktorý vedie cez Šaštínsky potok k hostincu Ferencza Oresku. (potom to bol hostinec u Ďulu Macháčka). Poslednými užívateľmi petrolejových lúčov boli železnice. Dokiaľ neboli elektrifikované používali ich na príchodových návěstidlách a na orientáciu pri výhybkách.

Stožiar elektrického osvetlenia. Z archívu: R. Menšík

Pokrok v osvetlení nastal až, keď došla nová doba elektriny. Prvým výrobcom elektrickej energie bola p. Eva Retzerová, ktorá mala agregát v Novoveskej ulici oproti vtedajšieho šenku p. Kabarca. Z jej súkromnej elektrárne už používali pracovníci miešačku na betónovanie námestia a chodníkov až po dnešnú Baziliku. Ešte pred betónovaním námestia stál u šenku p. Machacseka na ulici, ktorá mala maďarské pomenovanie „Kalvária utca“ vysoký stožiar na mostovej konštrukcii, na ktorej bola elektrická lampka. Tento vysoký stožiar osvetľoval vtedajšiu ulicu od Kalvárie a tiež veľkú časť námestia. V dobe betónovania námestia boli na ňom inštalované dva vysoké ozdobné stožiare už trubkovej konštrukcie, ktoré mali každá po dvoch žiarovkách. Výmena žiaroviek sa potom prevádzkala tak, že lampy sa púšťali navijakom. Neskôr boli nahradené lampami oblúkovej konštrukcie. Prvé zavedenie elektriny v Šaštíne sa začalo v r.1927 a dokončilo v r.1929. Rozvody elektriny neboli hneď po celej obci zavedené. Ešte v roku 1945 bolo mnoho domov bez elektrického prúdu.

V bazilike, než bola elektricky osvetlená v priestore pred oltárom, zo stropu viseli dve lampy s večným svetlom. Ôsmeho septembra v roku 1929 bolo zavedené do chrámu a kláštora elektrické osvetlenie. Pri oltári boli namontované dva menšie kryštálové lustre. Šesť takých istých bolo namontované na oblúkoch pred bočnými oltármi. Ďalšie veľké nádherné kryštálové lustre boli v hlavnej lodi Baziliky. Neskôr pri oprave interiéru kostola boli tieto kryštálové lustre vymenené.

Skôr než začali betónovať námestie bol odstránený dom, v ktorom bol veľkosklad petroleja. Týmto sa ešte neskončila éra petrolejových lúčov, lebo sa v domácnostiach používali ešte i po roku 1945. Poslednými kto používal petrolejové lampy pre svoje prevádzku zostali už len železnice. Naďalej ich ešte používali pre vizuálnu orientáciu pri výhybkách v nočných hodinách. Používanie týchto petrolejových lúčov ukončili železnice v minulom storočí v rokoch 1980-82. Prestavba výhybkových návěstidiel z petrolejových na elektrické prebiehala na úseku Jablonica – Kúty 18.12.1980 a Trnava – Jablonica 21.5.1982.

Rafael Menšík

Vážení spoluobčania,

chceli by sme vám spolu s vedením TJ SLOVAN predstaviť vynovené priestory štadióna TJ SLOVAN Šaštín a

Pohľad na vynovené chodby

týmto spôsobom chceme zároveň poďakovať starým pánom, dobrovoľníkom, hráčom dorastu a A mužstvu, no najmä sponzorom, ktorí pomohli akýmkoľvek spôsobom zrealizovať túto rekonštrukciu. Trvala viac ako mesiac a deň čo deň sa tam pracovalo

do neskorých hodín.

(sponzori: p. Milan Packa Farby-Laky, p. Norbert Michalovič Farby-Laky, p. Jaroslav Rehák, p. Roman Hlavenka, p. Michal Danihel).

V budúcnosti by sme s rekonštrukciou chceli pokračovať, lebo "je tam stále čo robiť". :)

Spolu s vedením TJ máme v pláne osloviť viac sponzorov a tak dúfame, že realizácia plánov pôjde podľa našich predstáv.

Pohľad na vynovené chodby

**Zdenka Tomišová
Michal Danihel**

Záchranný koráb – pomáha opusteným zvieratám

Hovorí sa, že pes je najlepší priateľ človeka. Napriek tomu v dnešnej dobe veľa ľudí týra a vyhadzuje na ulicu tieto milé stvorenia. Na druhej strane sa nájdu aj dobrí ľudia, ktorým ich osud nie je ľahostajný a starajú sa o takýchto "nalezencov" v útulkoch a v združeniach.

Jedno takéto združenie sa nachádza aj v našom meste na

Odovzdanie finančného daru pre Záchranný koráb od mnohých mladých zo Šaštína - Stráž.

ulici J. Donovala č. 337 v Strážach. OZ Záchranný koráb má za úlohu pomáhať nechceným a týraným zvieratám. Funguje od roku 2009 a za dobu ich existencie sa mu podarilo

zachrániť a nájsť nové domovy pre veľa opustených mačiek a psov. V súčasnosti sa v tomto "mikroazyle" nachádza okolo 40 psov a asi 8 mačiek. Pri takomto množstve zvierat je viac ako potrebné, aby týmto dobrým ľuďom v Záchrannom korábe podal pomocnú ruku aj niekto z nás.

Združenia ako ZK a útulky sa stretávajú nielen s existenčným problémom, ale potrebujú pomoc, napríklad pri venčení psíkov, pri úprave a údržbe areálu a podobne.

Týmto chcem vyzvať vás, ktorí máte vzťah k zvieratám, alebo máte doma nejaký nepotrebný materiál, ako napr. drevo, staré deky atď., prineste ich do združenia. Prípadne, keď si nájdete chvíľku voľného času, prídte pomôcť. Každá pomoc je tu vítaná. Odmenou pre vás bude natešený pohľad týchto nemých tvárí, ktoré vám budú vďačné za každú pomoc a za každé milé slovo a pohladenie.

Keď sa nájdú medzi občanmi nášho mesta ľudia, ktorí by si chceli adoptovať psíka, budú vítaní v Záchrannom korábe a môžu si vybrať svojho miláčika. Ak nemá niekto priestor a čas sa venovať psíkom, môže si niektorého adoptovať aspoň virtuálne a mesačne prispievať ľubovoľnou finančnou čiastkou na jeho starostlivosť.

Zoznam psíkov je uverejnený na internetovej stránke Záchranného korábu – www.zachrannykorab.sk, Číslo účtu, na ktorý sa môžu posilať dobrovoľné príspevky je 2872846651/0200 a číslo telefónu, kde sa môžete informovať o zvieratách je 0949 263 199.

Záchranný koráb by uvítal, keby mu mesto poskytlo informačnú tabuľu na viditeľnom mieste. Tu by boli vystavené fotografie psíkov vhodných na adopciu, aby aj tí záujemcovia, ktorí nemajú prístup na internet a chceli by pomôcť, boli včas informovaní.

Nebuďme ľahostajní k osudu týchto tvorov. Hovorí sa, že keď pomôžete psíkovi raz, on vám to tisícnásobne vráti svojou oddanosťou, láskou a vernosťou.

Lucia Cintulová

Poznámka redakcie: veľakrát sa hneváme, že po uliciach nášho mesta behajú svorky psov a nikto s tým nič nerobí. Preto je veľmi dobre, že takéto združenie v našom meste je. Určite je veľa tých, ktorí majú radi zvieratá a z rôznych príčin ich nemôžu mať. Niektorí sú nezamestnaní, iní by sa chceli vo voľnom čase nejakú realizovať. I toto je cesta. Ak môžeme, pomôžeme!

Tradičný prvomájový Memoriál v Šaštíne-Strážach

V správnom pomere namiešaná začínajúca šachová generácia, mladí vyzretejší šachisti, ale tiež skúsení borci sa stretli 1. mája v Šaštíne-Strážach, aby si utili pamiatku zosnulého šachistu Štefana Gürschinga a zmerali si navzájom svoje šachové schopnosti. 6. ročník memoriálu bol tradične jednoduchý, 9-kolový turnaj s hracím tempom 2x15 minút na partiu, ktorý organizuje Šachový klub Gymnázium Šaštín-Stráže a mesto Šaštín-Stráže. Šachy sú kráľovskou hrou a preto historické prostredie kláštora pri Národnej Bazilike Sedembolestnej Panny Márie ideálne dotváralo atmosféru turnaja.

Tento rok k nám zavítalo 38 šachistov. Piaty šachista z Moravy a jeden z Rakúska dali turnaju punc medzinárodnosti. Prušanky, Ratiškovice, Zwerndorf, Osuské, Orechová Potôň, Holíč, Gbely, Štefanov, Senica, Krásňany, Devínska Nová Ves, Piešťany, Myjava, Šaštín-Stráže. Nie je to iba turnaj pre blízke Záhorie. Je jasné, že láka aj šachistov zo širokého okolia. Organizátori udelili 6 cien podľa poradia, ocenili najstaršieho, najmladšieho účastníka, najvyššie umiest-

(pokračovanie na str. 23)

(dokončenie zo str. 22)

nenú ženu i najlepšieho žiaka do 15 rokov. Menšie vecné ceny si však odniesli všetci účastníci.

Na turnaji sa stretlo viacero generácií, veď najmladšieho Jána Tomana z Ratíškovíc a najstaršieho Jozefa Veselského z ŠK Potôňska Veža delilo viac ako 6 desaťročí. 71 ročný pán Veselský, ktorý sa turnaja zúčastnil po prvýkrát, si dokonca pamätá svoju partiu s nebohým pánom Gürschingom, ktorú odohrali na jar v roku 1964! Organizátorom prisľúbil kópiu zápisu tejto historickej partie.

Najvyššie umiestnenou ženou v turnaji, ktorá si zároveň prebrala aj cenu pre najlepšieho žiaka do 15 rokov, bola nádejná mladá šachistka z ŠK Kúpele Piešťany Andrea Slabá, ktorá sa umiestnila celkovo na 20. mieste, pričom nazbierala 4,5 bodu.

O celkové víťazstvo v turnaji bola do posledného kola veľká bitka. Napokon zvíťazil, so ziskom 8 bodov, talentovaný šachista z ŠK Osuské Martin Pagerka. Pamätník, pán Jozef Veselský získal 7,5 bodu a zaslúžene mu patrilo 2.miesto v turnaji. O bod za ním zaostal Andreas Teuber z TJ Podlužan Prušánky a obsadil 3. miesto. Papierové predpoklady sa takto naplnili, pretože práve títo traja šachisti majú približne rovnakú výkonnosť, vyše 2180 elo bodov a boli favoritmi turnaja. Najvyššie umiestneným šachistom z nášho Šachového klubu Gymnázium Šaštíň-Stráže bol Tomáš Kanka. So ziskom 5,5 bodu obsadil konečné 12. miesto. S 5 bodovým ziskom skončil 16-ty Oliver Krídl. Monika Škrabáková skončila 28. a získala 3,5 bodu. Štefan Babic za ňou zaostal o pol bodu a obsadil 31. miesto. Ďalší žiak GJB Juraj Klimeš, ktorý však je reprezentantom ŠK Štefanov, sa umiestnil na 14. mieste, keď nazbieral 5,5 bodu.

Chcem sa poďakovať sponzorom, bez ktorých by turnaj nebol takým akým je a tiež rozhodcovi Rastovi Diviakovi, ktorý rok čo rok dohliada na dodržiavanie pravidiel. Mňa a Jaroslava Suchánka, ako zástupcov organizátorov turnaja, veľmi teší vzrastajúci záujem o náš turnaj a veríme, že 7. ročník bude rekordným v účasti a prekoná hranicu 40 šachistov. Už teraz vás srdečne pozývame na 7. ročník memoriálu, ktorý sa uskutoční opäť 1. mája. V roku 2014 tento sviatočný deň padne na štvrtok.

Marek Šefčík – riaditeľ turnaja

Výsledky rybárskych pretekov v roku 2013

Rybárske preteky detí 1.5.2013

1. Roman Kudoláni, Šaštíň-Stráže, kapor 56,5 cm
2. Filip Búzek, Šaštíň-Stráže, kapor 54 cm
3. Adam Polák, Smolinské, kapor 53,5 cm

Hlavné rybárske preteky 4.5.2013

1. Rudolf Štefanec, Šaštíň-Stráže, kapor 78,5 cm
2. Ľubomír Vitek, Lakšárska Nová Ves, kapor 78 cm
3. Daniel Plačko, Sokolovce, kapor 61,5 cm

Rybárske preteky funkcionárov a rybárskej stráže 8.5.2013

1. Rastislav Janík, Borský Mikuláš, celková dĺžka chytených kaporov 608 cm
2. Ján Cintula, Šaštíň-Stráže, celková dĺžka chytených kaporov 393 cm
3. Ján Valla, Lakšárska Nová Ves, celková dĺžka chytených kaporov 343 cm

Mgr. Rudolf Ovečka

Útočník s číslom 10

Zasadačka MsÚ v Šaštíne-Strážach sa v piatok dopoludnia, 24. mája 2013, zaplnila žiakmi a pedagógmi miestnej ZŠ, Špeciálnej ZŠ a ZŠ Čáry. Primátor mesta, Ing. Radovan Prstek, mal tú česť privítať na pôde mesta vzácneho hosta – futbalového veľikána, pána Jozefa Adamca. Prišiel sa podeliť o zážitky zo svojej futbalovej kariéry doma i v zahraničí.

Autogramiáda na záver

Futbal sprevádza pána Adamca od detských liet. Spomínal na svoje futbalové začiatky v rodnom Vrbovom, odkiaľ prestúpil za zimník do Trnavy. Žiakom nezabudol zdôrazniť, že pre každého futbalistu sú dôležité 3 zásady: rodina, škola aj šport. On trénoval 5x do týždňa, z toho 2 dni dvojštádiový. Jeho veľkým futbalovým vzorom v súkromnom i športovom živote bol tréner Malatinský, ktorého mal ako svojho druhého otca. Futbalu sa venoval jeho otec (po ňom zdedil i futbalový prezývku Haterlo), starší brat i kamarát. Z jeho 3 detí sa dnes futbalu venuje len prostredný syn – t. č. ako manažér Spartaku Trnava. Pán Adamec nezabudol chlapcom zdôrazniť, že pre futbalistu nie je dôležité, na akom poste sa hrá. Futbal je kolektívna hra a záleží na každom jednom hráčovi. Avšak spomienky na mesto Šaštíň-Stráže sa mu viažu nielen k futbalu. Asi pred 60-imi rokmi sem prišiel spolu s mamičkou a bratom na púť z rodného Vrbového.

Najkrajšie spomienky na tento deň bude mať bezpochyby malý prváčik zo Špeciálnej ZŠ, Martinko Daniel, ktorý zahodil zábrany, využil príležitosť a posmelený triednou pani učiteľkou si vyskúšal prihrávky s pánom Adamcom. Za odmenu od neho dostal na záver autogram priamo na ruku.

Veľké poďakovanie patrí tým, ktorí sa o toto mimoriadne stretnutie postarali a všetkým prítomným tak sprostredkovali nezabudnuteľný zážitok.

Mgr. Ľudmila Machová

~SPOLOČENSKÁ KRONIKA~

Blahoželáme NOVOMANŽELOM

Február 2013:

Jozef Prádlovský – Lucia Dvorská

Apríl 2013:

Gabriel Zámečník – Linda Ožvoldíková

Roman Farkaš – Markéta Mažáková

Máj 2013:

Matúš Petrovič – Veronika Machlicová

Uvítanie detí do života

November 2012:

Lauren Klenová

December 2012:

Stanislava Baumgartnerová, Kristína Malíková, Isabell

Danielová, Isabel Dunková

Január 2013:

Nela Heráková, Nela Rozborilová, Ema Morávková,

Amália Smejkalová, Alexander Gebl, Lukáš Pribila

Február 2013:

Viktória Havlíčková, Kristian Barkóci

Marec 2013:

David Slovák, Laura Balciarová, Luisa Vrablecová,

Anna Lucia Škrabáková, Lucia Farkašová, Sofia

Danielová, Adam Kerhát

Apríl 2013:

Patrícia Bendová, Tobias Polák, Sebastian Prádlovský,

Nicolas Studenič

Máj 2013:

Peter Martinkovič, Jaromír Vitásek, Ema Danielová

Blahoželáme JUBILANTOM

60 - roční

január: Jozef Vašek, Edita Krokovičová, Alojz

Katerinec, Zlatuska Danielová, Tibor Minarovič, Emília

Vrtalíková, Dušan Walner

február: Margita Vavrovičová, Mária Bačová, Jozef

Pöstényi, Anna Omastová, Ján Zajíček, Oldřich

Nevřivý, Peter Daniel, Ján Polák

marec: Viera Verešová, Jozef Suchý, Mária Černochová

apríl: Helena Drvárová, Anna Vaňková, Dušan

Matula, Anna Kozánková, Viktória Kralovičová

máj: Alojz Strelec, Ivan Hanes, Zdeňka Balážová,

Viera Černochová, Alena Malíková, Agneša Danielová,

Alžbeta Bučková, Pavel Sikula, Jozef Žiška, Kristína

Lakotová

jún: Božena Kadlíčková, Helena Danielová, Štefan

Malík, Ludevít Žák, Peter Farkaš, Otto Havlíček,

Anna Šidáková, Kveta Hladká

65 - roční

január: Mária Machová, Ľubomír Urich, Pavel

Raffaseder, Jozef Klempa, Marta Bendová,

Mária Fíbyová

február: Pavol Ovečka, Berta Raffasederová, Karol Goldschmidt, Rozália Malíková, Elena Ovečková, Konštantín Daniel

marec: Rudolf Gašparík, Janka Madáková, Janka Staňková, Karol Perina

apríl: Žofia Danielová, Anna Zíková

máj: Dušan Hanzalík, Helena Hrubá, Svetozár

Ferenčík, Blažena Urbanová, Zita Garajová

jún: Anna Žiškova, Anton Tabák, Janka Fábryová

70 - roční

január: Anna Strapková, Marta Hladíková, Margita

Koporcová, Jolana Kozánková, Alfréd Pollák, Mária

Kuníková, Mária Kočková, Alžbeta Suchánková,

Eva Richterová

marec: Júlia Matejová, Marcela Anzigale, Eva

Mšálová, Mária Secaci, Štefánia Danielová

apríl: Miroslav Šimek

máj: Alfréd Ožvoldík, Janka Bakičová, Anna Fialová

jún: Rudolf Kostelný

75 - roční

január: Olga Zgodavová

február: Mária Dujsíková

marec: Dietmar Reich, Otília Dobiašová, Lidvina

Násadová, Marta Tumová

apríl: Eva Muchová, Júlia Haramachová,

Irena Nováková

máj: Eva Šefčíková

jún: Jozef Fila

80 - roční

január: Helena Šedivá

február: Jolana Chválová, Pavol Letko, Júlia Havlová

marec: Kristian Antálek, Pavel Šefčík

máj: Anton Farkaš, Mária Fialová, Jolana Hruzová

jún: Margita Popovičová

85 - roční

máj: Karol Šimek

jún: Margita Mikolová

90 - roční

marec: Mária Drličková, Mária Veselá

apríl: Jozef Hrdý, Anna Brunovská

jún: Anton Otrisal

91 - roční

január: Mária Lábska

máj: Anna Vachová

93 - roční

máj: Jarmila Hájková

94 - roční

apríl: Mária Hnátová

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Navždy nás opustili

Bernardína Trávníčková (78-ročná)
 Ján Černoch (55-ročný)
 Eva Pobjecká (88-ročná)
 Jozef Trávníček (84-ročný)
 Iveta Turanská (45-ročná)
 Jozef Barkóci (58-ročný)
 Vladimír Hamerník (60-ročný)
 Oľga Límová (76-ročná)
 Zita Čandová (61-ročná)
 Júlia Minarovičová (81-ročná)
 Drahomíra Veselá (68-ročná)
 Pavel Morávek (75-ročný)
 Marie Ambrová (63-ročná)
 Viliam Korman (84-ročný)
 Milada Čechová (64-ročná)
 Anton Faltýnek (64-ročný)
 Helena Vrtalová (79-ročná)
 Margita Mešťánková (81-ročná)
 Katarína Nováková (95-ročná)
 Štefan Barkóci (62-ročný)
 Mária Ovečková (87-ročná)
 Marta Šarközyová (70-ročná)
 Jozef Kováč (76-ročný)
 Ivan Veselý (72-ročný)
 Zuzana Danielová (84-ročná)
 Bernardína Dovčinová (83-ročná)
 Ľudovít Schlosser (49-ročný)
 Mária Slováková (82-ročná)
 Rudolf Nigrovič (81-ročný)
 Eleonóra Pekarová Reháková (41-ročná)

m.r.štetfánika 191 šaštín-stráže

semianova.m@gmail.com

tel.0903 279 494

www.mirkasemianova-photography.com

deti, portréty, rodinky, svadby, oslavy, interier, exterior

Odkaz redakcie všetkým čitateľom: PÍŠTE DO VÁŠHO HLÁSNÍKA !

Všetky aktuálne zaujímavosti z dnešných dní či z dávno minulých, ale len tých, čo sa týkajú nášho mesta.

Pod článok sa vždy čitateľne podpíšte !!

Redakcia za obsah článkov nezodpovedá, za obsah osobne zodpovedá autor článku. Anonymné články neuverejňujeme ! Rozsah článku max. na A4, prípadne na pokračovanie. Redakcia si však vyhradzuje právo na neuverejnenie článku, ak je jeho obsahom osočovanie či urážky a jeho úpravu po pravopisnej a slohovej stránke. Časopis si možno zobrať zdarma v predajniach v našom meste. Ak ho nedostanete, môžete si po HLÁSNÍK osobne prísť do mestskej knižnice v pracovné dni od 10. do 16. hodiny.

Menné zoznamy boli uzatvorené ku dňu uzávierky Hlásnika, no i napriek tomu mohli nastať v údajoch zmeny, za ktoré sa ospravedľujeme.

Z finančných dôvodov nemôžeme uverejňovať dlhé zoznamy sponzorov. Prosíme organizácie, aby si tieto poďakovania realizovali inou formou.

Články neprešli jazykovou úpravou.

Redakcia vám ďakuje za porozumenie.

Kostol v Strážach

V Hlásniku č. 2. v roku 2012 som v článku Kostol v Strážach nesprávne uviedol, že don Ernest Macák napísal dátum vzniku kostola na rok 1339.

Malo byť správne uvedené, že autorom tohto dátumu je **RNDr. Zoltán Schmidt CSc.**, ktorý to uvádza v knihe: **Náčrt geografie Šaštína – Stráži.**

Tento údaj uvádza v stati **Z pamätihodnosti Šaštína - Stráži**. Knihu vydal pri príležitosti 780. výročia prvej písomnej zmienky o Šaštíne.

Autor vzácnej knihy o našom meste bol kňaz salezián, paleontológ, muzeológ a pedagóg. Predtým bol vedec-kým pracovníkom v Štátnom geologickom ústave Dionýza Štúra v Bratislave.

Neskôr bol profesorom na Gymnáziu J. Bosca v Šaštíne – Strážach, a to v rokoch 1993-1995.

Narodil sa 21. februára 1928 v obci Hronec.

Zomrel 14. júla 2008 v Nitre.

Rafael Menšík

HLÁSNÍK - informačný občasník MsÚ Šaštín-Stráže

Ročník XIV. - číslo 1 - Jún 2013 - Vydáva Mestský úrad Šaštín-Stráže. Zaregistrované na Okresnom úrade Senica. Evidenčné číslo: 3234/09.

Adresa redakcie: Mestská knižnica, Hviezdoslavova 4, 908 41 Šaštín-Stráže, tel. číslo 034/6592 464, e-mail: kniznica@mestosastinstrahe.sk

Šéfredaktorka: Jana Labašová. Redakčná rada: Mgr. František Havlíček, Mgr. Ľudmila Machová, Rafael Menšík, Silvia Suchá, Bc. Martina Smolinská, Ing. Mária Macejková. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň Durlák, Senica

Vzácné návštevy našej Baziliky - Ján Pavol II. (článok na str. 17 - 18).

Don Bosco v národnej Svätyni (článok na str. 13).

Poznáte Full Vein? (článok na str. 14).

Primátor mesta Ing. R.Prstek so zástupcom nášho mesta (článok na str. 15).

90. výročie hasičských jednot (článok na str. 12).

90. výročie hasičských jednot (článok na str. 12).

ZŠ Šaštín - Stráže hostí partnerov z európskych krajín (článok na str. 10).

Beseda so spisovateľom Jánom Čomajom (článok na str. 15).